Reeper dergi

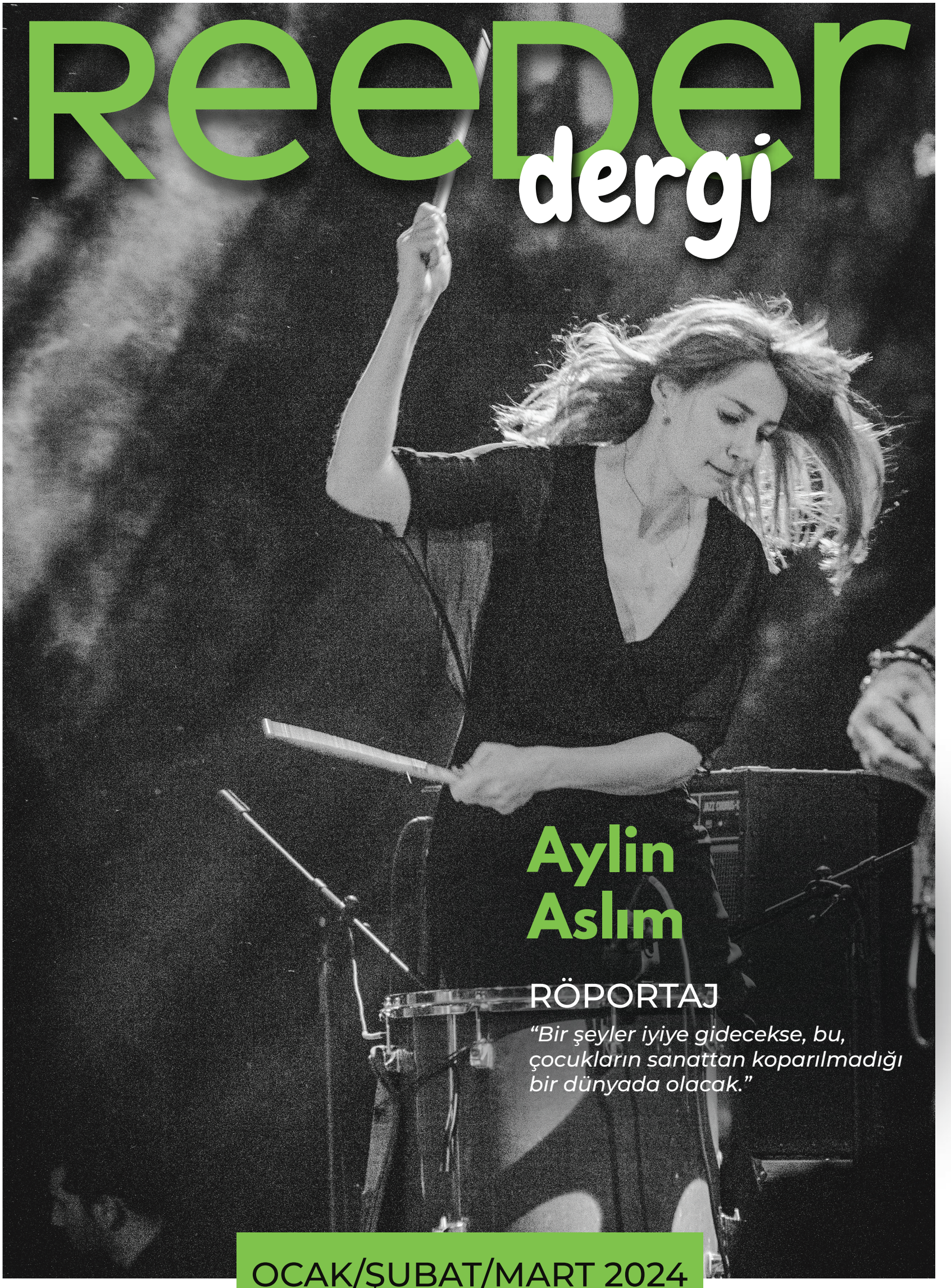

Aylin Aslım

RÖPORTAJ

“Bir şeyler iyiye gidecekse, bu, çocukların sanattan koparılmadığı bir dünyada olacak.”

OCAK/ŞUBAT/MART 2024

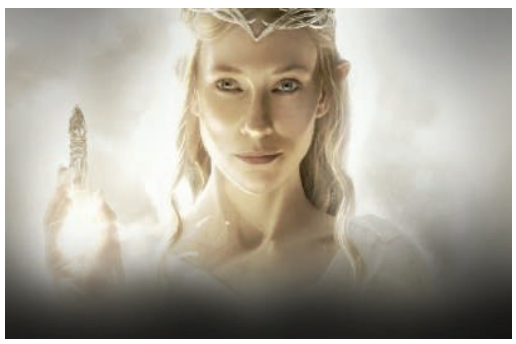

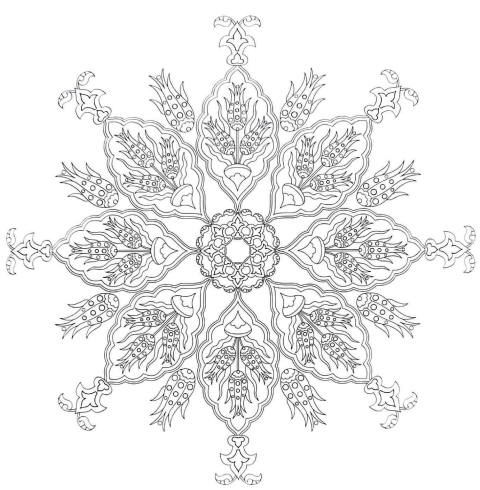

Güvenç Dağüstün	Aylin Aslım - Röportaj
Çağlar Yılmaz	İstikrarın ve Tutkunun Rehberliğinde reeder Serüvenim
Havva Yücebaş	Rüzgârı Dizginleyen Çocuk
Dilara Bayraktar Şentürk	Doğayla Uyum İçinde Bir Yaşam
Arzu Yılmaz	Olumlu İlişkilerin Psikolojik İyi Oluşa Etkisi
Hasan Kaan Tanrıver	Barışın Tarihi: Uzlaşma ve Anlayışın Kronolojisi
Enes Alkaç	Felsefede Barış ve Ahlak
Büşra Çölez	Çocuklukta Barış Eğitiminin Önemi
Özkan Dağaşan	Eğitimde Şiddeti Önleme ve Güvenli Okul Ortamları Sağlama
Melike Zeynep Baygın	Barış İnşası ve Arabuluculuk: ÖNCE KENDİNLE Kalıcı Çözümler Yaratmak
Habibe Neşe	Sonsuz Umut: Savaşın Gölgesinden Barışa Doğru Toplum İnşası
Mutlu Avcı	Barış Ekonomisi: Sürdürülebilir Kalkınma ve İşbirliği
Mahmut İnce	Medyada Barışçıl İletişim: Pozitif İçeriklerin Gücü
Bahattin Can Baş	Fair Play Ruhu
Nermin Dambaş	J. R. R. Tolkien'ın Yüzüklerin Efendisi Eserinden Umut ve İyimserlik Dersleri
Ertuğrul Eren	Günlük Yaşamda Nezaket: Şiddet Karşısında İnsancıl Davranışlar
Asya Naz Güngör	Dijital Dünyada Empati: Siber Zorbalığa Karşı Anlayış
İrem Kara	Toplumsal Yaşam ve Uyum: Birbirimize Destek Olarak Büyümek
Esra Bülbül	Kültürel Çeşitlilik ve Hoşgörü
Çağlar Yılmaz	Ekonomik Adalet ve Eşitlik
Beyza Mermer	Kadınların Güçlenmesi Hakkında
Funda Baki	Hayvan Haklarına Saygı
	Mandala Boyama

Aylin ASLIM

“Bir şeyler iyiye gidecekse, bu, çocukların sanattan koparılmadığı bir dünyada olacak.”

-Ülkemiz müzisyenler için hiçbir zaman bir cennet olmadı gerçi ama müzik kariyerine başladığın günden bu yana en büyük değişiklikler neler oldu? Bu yolda seni en çok şaşırtan veya etkileyen anlar nelerdi?

Sanırım en büyük değişiklik internetin doğuşuna, müziğin çok kolay ulaşılır hale gelmesine ve dijital platformlara şahit olmak oldu. Dinleyicinin odaklanma süresinin saniyelerle ifade edilir hale gelmesi, albüm formatının tarihe karışması...

Bu yolda beni en çok şaşırtan şey, müzisyenlerin sosyal medyada geçirdikleri zaman ve sosyal medya performansları oldu. Bu kadar çok fotoğraf video ve görsel içerikle uğraşırken müzik üretmeye nasıl kanalize olabildiklerini hâlâ anlayabilmiş değilim açıkçası.

-Tüm kariyerine baktığında, genç kadın müzisyenler için müzik endüstrisinde hangi değişiklikleri görmek istiyorsun?

Aklıma ilk gelen, basında kadın müzisyenlerin fotoğraflarının altına “şarkıcı”, erkeklerin fotoğrafların altına ise “müzisyen” yazılması oldu. Kadınların da kendi şarkılarını yazabilen, enstrüman çalabilen, yani erkeklerden üretim anlamında farkı olmayan bireyler olduğunun artık içselleştirildiğini görmek isterim mesela.

Peki... Oğlunun adı Orman... Oğlunu ve tüm çocukları düşündüğünde, çocukluk döneminde sanat eğitiminin barışa ve daha güzel, adil bir dünyaya nasıl katkı sağlayabileceğini düşünüyorsun?

Bence tüm çocuklar erken yaşlarda müzikle, resimle, dansla müthiş bağlantı kurabilen varlıklar. Doğalarından henüz koparılmadıkları için kendilerini sanata çok kolaylıkla bırakabiliyorlar. Sevdikleri bir şarkıyı duyduklarında dışa vurdukları duygu o kadar güçlü, o kadar gerçek ki... İşte bir şeyler iyiye gidecekse, bu, çocukların sanattan koparılmadığı bir dünyada olacak.

-Çeşitli sosyal konularda hep sesini yükselttin. Sence sanatçıların, özellikle kadın sanatçıların, günümüz toplumunda barışın şiddete karşı savunuculuğunu yapmada sorumlulukları nelerdir?

Bence bu sorumluluğu hissetmek ve bunu ifade etmek için kadın ya da erkek olmak fark etmez. Tabii ki “Zorla hissedeceksin, bu sorumluluğu taşıyacaksın” diyecek halimiz yok ama ses verdiğinde duyup dinleyecek kalabalıklar varsa bunu bir farkındalık yaratmak için kullanmak bana bir vicdan borcu gibi geliyor.

-Ekonomik adalet ve eşitlik, barış dolu bir toplumun temelini oluşturur. Bunlardan mahrum sanatçılarımızın sanatları ve etkileri geleceği nasıl şekillendirecek?

Şu an birçok değerli müzisyen maalesef hayatta kalmak uğruna müzik dışında şeylerle uğraşmak zorunda kalarak müzikten koptu. Başka çareleri olmadığından önümüzdeki 10-15 yılda ülkedeki müzik üretiminden çok bir zenginlik bekleyemiyorum açıkçası.

-Dijital dünya sert olabiliyor ve siber zorbalık gibi sorunlara sahip. Bir sanatçı olarak, dijital platformların empatiyi teşvik etmek ve çevrimiçi olumsuzluklarla mücadele etmek için nasıl kullanılabileceğini düşünüyorsun?

Ben dijital zorbalığın hasını görmüş insanlardan biri olduğum için belki de acı gerçeğe erken uyanmış oldum: İnsanlar, fırsat verildiğinde içlerindeki kötülüğü çok acımasızca dışa vurabiliyorlar. Sosyal medyayı hayatın merkezine koymamak ve gerçek hayattan kopmamak, sonsuz kötülükten kaçınmanın tek yolu bence. Sosyal medyayı gerçek hayatın yerine koyduğumuzda sosyal ve psikolojik olarak gerçekten çok vahim sonuçları olabiliyor. Kötülüğün sıradanlığı ve acımasızlığı insanı dehşete düşürüyor. Sosyal medya olumsuzlukların, kötünün, çirkinin daha görünür olabildiği bir mecra. Oysaki gerçek hayatta bu böyle değil; iyi insanlar da var ve etrafımızdalar. Bunu görebilmek için, kafayı kaldırıp hayattaki güzellikleri de görebilmek ve yaşayabilmek için gerçekten sanal dünyayla gerçeğin fark ve dengesini korumak şart.

-Bir müzisyen olarak pandemi dönemini nasıl geçirdin? Ülkemizde müzik piyasası bir pandemiyi daha kaldırabilir mi?

Pandemide ben çok beklenmedik ve büyülü bir şey yaşadım. Hayat bana en büyük sürprizini yaptı ve bir çocuğum oldu. Dolayısıyla zaten performans ve sahne gündemimde yoktu, olamadı. Ama pandemiden önceki Aylin olarak devam etseydi hayatım, muhtemelen ben de çok olumsuz etkilenecektim. Gerçekten içtenlikle diliyorum ki, bir daha böyle bir zorluk yaşanmasın. Değil müzisyenlerin, dünyanın bunu kaldırabileceğini düşünmüyorum.

İSTİKRARIN VE TUTKUNUN REHBERLİĞİNDE REEDER SERÜVENİM

Yaşam inişli çıkışlı olabilir ancak kararlılık ve azimle aşılamayacak hiçbir zorluk yoktur.

Hayatın inişli çıkışlı yollarında ilerlerken her adım bir öğrenme sürecidir. Bu sürecin bir parçası olan reeder'daki hikâyem ise şöyle başladı: Yıl 2021'di ve ne yapacağımı bilmeden belirsizlik içinde savrulurken bir gün telefonum çaldı. Arayan reeder İnsan Kaynakları'ydı. Görüşmeye gittim ve olumlu bir görüşmeden sonra üretim personeli olarak işe başladım. Heyecanlı ve hevesliydim. Telefon parçalarını, parçaların nasıl birleştirildiğini, nasıl depolandığını, sevk edildiğini, nasıl tamir edildiğini, kısaca işin her adımını öğrenmek istiyordum.

Parçaların nasıl birleştirildiğini öğrenmekle işe başladım. Montaj hattındaki bütün süreçleri deneyimledikten sonra montaj hattına tamamen hakim olduğumu düşünerek sevkiyata yöneldim. Bence işin en zor ve sorumluluğun en fazla olduğu birimdi sevkiyat. Sevk edilecek cihazların doğruluğu, gidecek cihazların sağlam ve düzgün bir şekilde teslim edilmesi çok önemliydi. Bir süre sevkiyatta çalıştıktan sonra yaşadığım tatsız sağlık probleminden ötürü oradan ayrılıp işin Reework tarafına dahil oldum.

Reework'te üretimden çıkan NG cihazlar tamir edilirdi. Bantta montajda çalışırken hep işin tamir kısmını merak ederdim. Sevkiyattan sonra burayı öğrenmeliyim, dedim. Bir süre Reework'e gelen sorunlu cihazların tamirini yaptım. Sonrasında bende acaba müşteriden cihazlar ne gibi problemlerle geliyor, ne gibi tamir süreci oluyor diye bir merak ve heves oluştu. İşte tam da böyle bir dönemde iç ilan açıldığında bir fırsat yakaladığımı düşündüm; ancak kısa bir Reework tecrübesiyle bu yeni görevin üstesinden gelebilir miyim endişeliydim. Bir süre düşündüm, eğer şimdi bu adımı atmaktan vazgeçseydim iş hayatımda bir sonraki basamağa ulaşma şansım olmayabilirdi. Endişemi yenip ilana başvurdum. Bu adım, sadece bir değişiklik değil, aynı zamanda potansiyelimin sınırlarını zorlama ve daha yüksek hedeflere yönelme fırsatımdı. Eğer vazgeçmiş olsaydım belki de bu yeni başlangıcın getirdiği bilgi ve deneyim fırsatlarını kaçırırdım.

Şimdi IT birimindeyim ve önümdeki hedefler büyük. Yeni teknolojilere hakim olmak, projelerde bulunmak konusunda ekip arkadaşlarımla beni birçok fırsatın beklediğini biliyorum. Attığım her adımın geleceğimde daha da yükselme potansiyelini artırdığının bilincindeyim. Geçmişteki kararlarım bugünkü beni şekillendirdi ve başarılarıma temel oluşturdu.

Size tavsiyem, istikrarın ve tutkunun rehberliğinde önünüzdeki kapıları aralamanız ve size sunulan fırsatları cesurca değerlendirmeniz. Yaşam inişli çıkışlı olabilir ancak sizin kararlılığınız ve azminizle aşılamayacak hiçbir zorluk yoktur. Hayatta her zaman her şey istediğimiz gibi gitmez. Bazen zorluklarla karşılaşırız. Ancak istikrarlı bir şekilde çalışarak bu zorlukların üstesinden gelebiliriz.

ÇAĞLAR YILMAZ

RÜZGÂRI DİZGİNLEYEN ÇOCUK

O, merak etti, denedi ve başardı.

Her hayat bir eser niteliği taşır.

O büyülü sayfalar da, gerçek hikâyeden uyarlanmış iki kapak arasında Afrika kıtasında kuraklıkla savaşan Malavi'ye götürüyor insanlığı: Küçük bir köy kasabasında yaşayan, engin denize sığamayacak aklı ile bütün zorlu süreçlerden ve imkânsızlıklardan imkân yaratan Rüzgârı Dizginleyen Çocuk...

William Kamkwamba'nınki, bilime duyduğu ilgiyi hiçbir şekilde kaybetmeme, bilimin peşini bırakmama, bununla birlikte sayısal zekâsını kullanarak; henüz 13 yaşında olmasına rağmen köy kütüphanesindeki birkaç kitabı okuyarak edindiği bilgilerle rüzgâr gülü yapmaya çalışma ve böylece kısıtlı koşullarda, kıtlık içinde yaşayan köylülerini kurtarmaya çabalama hikâyesi...

Onca zorluğa rağmen inancını hiç kaybetmediği gibi, ailesini ve çevresini de bu hayale inandıran William, insan ruhunun ne kadar güçlü ve yaratıcı olduğunu gösteriyor. William Kamkwamba'nın rüzgâr gülleriyle ilgili "Merak ettim, denedim ve başardım," demesi ise insanlığın hangi koşulda olursa olsun her zorluğun üstesinden gelebileceğini öğretiyor. William'ın elindeki imkânları doğru bir şekilde kullanması, imkânsızlıklar içinde de bir şeylerin olabileceğine inandırıyor.

Bu hikâyede en etkileyici kısımlardan biri, her şey tamam olmasına rağmen jeneratör eksikliğinden rüzgâr gülünün tamamlanamaması ve William'ın arkadaşıyla sokakta rüzgâr gülüyle ilgili sohbet ederken yanlarından bisikletle geçen bir çocuğun bisikletindeki dinamodan jeneratör yapmasıydı. İmkânsızlıkla imkânı var eden "rüzgârı dizginleyen" William, başarının anahtarını o an kendinde bulmuştu. Başarı aslında kedimize inandığımız sürece biziz. Yeter ki inanalım.

Eğer William'ın hayatı bir esere konu olmasaydı, William'ın bir yazarın kalemi kadar, bir heykeltıraşın balmumu kadar değerli zekâsını ortaya koyarak var ettiği ve onun için eser niteliği taşıyan rüzgâr gülü, sıradan bir rüzgâr gülü olarak kalacaktı.

William, eserinin kazandığı başarıyla birlikte artık geri dönüştürülmüş malzemeler, uygun teknoloji ve insan odaklı tasarımlar kullanarak Afrika'nın sorunlarına yenilikçi çözümler üretmek üzere çalışıyor.

Merak edenler için ise hikâyesini buraya bırakıyorum:

Malavi'deki küçük köyler kuraklığa teslim olduğu sırada William Kamkwamba on üç yaşındadır. Ailesi bütün senenin mahsulünü kuraklık yüzünden kaybedince herkes gibi o da açlıkla tanışır. Hemen her gece yatağa aç girer, etrafındaki insanların açlıktan birer birer ölmesine şahit olur. Bu da yetmezmiş gibi parasızlık yüzünden çok sevdiği okulunu bırakmak zorunda kalır ama pes etmez: merakı, zekâsı ve yaşam sevinciyle yokluğa, imkânsızlıklara meydan okur. William okula gidemez belki ama her gün köy kütüphanesinin yolunu tutar, burada fen kitaplarını keşfeder ve önünde yepyeni bir dünyanın kapıları aralanır. Onun artık bir hayali vardır: Bir yel değirmeni yapacak, köyüne elektrik, tarlalara su getirecektir. Böylece hiç kimse bir daha aç kalmayacaktır. Yel değirmenini yapmak için gerekli malzemeleri satın alma imkânı olmadığından William çöplükleri karıştırıp hurda toplamaya başlar. Kendi ailesi dahil herkes ona deli gözüyle baksa da o hayalinin peşini bırakmaz çünkü herkesin çöp gördüğü yerde o fırsat görmektedir. Merak eder, dener ve başarır.

HAVVA YÜCEBAŞ

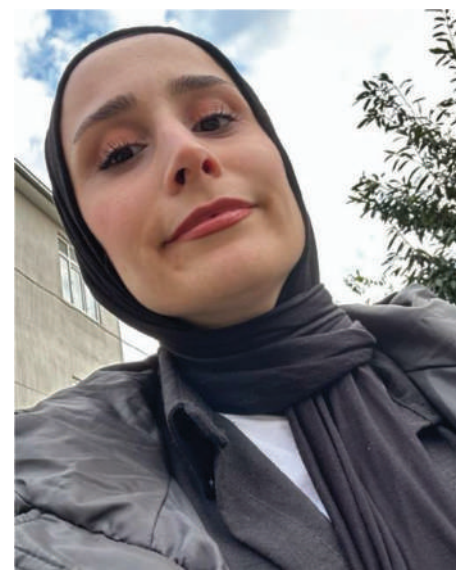

DOĞAYLA UYUM İÇİNDE BİR YAŞAM

Daha sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre, daha aydınlık bir gelecek ve daha temiz bir dünya yaratmak bizim elimizde.

Üzerinde pek çok canlı türünün birlikte yaşadığı dünyamız artık yaşlanmaktadır. İnsan olarak varlığımızın ne zaman başladığı tam olarak bilinmemekle birlikte bizler fark etmesek de gezegenimize doğal yapısını bozacak kadar büyük zararlar vermekteyiz.

Birbirimize bağlı olduğumuz bu dünyada sanayileşmede ne kadar başarılıysak dengeyi bozmakta da bir o kadar başarılı olduğumuz söylenebilir. Günümüzde ihtiyaçlarımız çeşitlenmekte ve sürekli olarak artmakta olup bunun sonucunda ortaya çıkan en büyük sorun, ekolojik sorunlar olmaktadır. Yapılan araştırmalarda eski uygarlıkların çöküşünün nedeninin de "çevresel sorunlar" olduğu görülmüştür.

Dünyada canlı ve cansız ögelerden oluşan ve başta fizyolojik gereksinimlerimiz olmak üzere tüm ihtiyaçlarımızda etkileşim içinde olduğumuz bu çevreyi, doğal ve yapay çevre olarak iki grupta inceleyebiliriz. Doğal çevre, insan müdahalesine maruz kalmamış tüm doğal varlıkları ifade ederken yapay çevre, insanlığın başlangıcından günümüze uzanan ve insan eliyle yaratılan tüm değerleri ve varlıkları kapsamaktadır.

Doğal çevreye verdiğimiz zararların sonucu olarak küresel ısınma, iklim değişiklikleri, çevre kirliliği gibi küresel çapta sorunlar yaşarken çevremize daha saygılı ve bilinçli bir şekilde yaklaşarak daha yeşil, temiz ve yaşanabilir bir dünyaya sahip olabiliriz. Şu ana dek dünyanın doğal kaynaklarının %50'sinden fazlasını tükettiğimizi düşünürsek yaşadığımız ve çalıştığımız, yani faaliyette bulunduğumuz her yerde neslimizi güvence altına alabilmemizin doğayı korumamıza bağlı olduğunu görürüz. Bireysel olarak gerçekleştirilen sürdürülebilirlik çalışmaları, başlangıçta küçük bir etki olarak görülse de toplum geneline yayılan bilinç ile büyük etkilere ulaşabiliriz. Bunun için ilk adım olarak günlük hayatımıza dair bazı alışkanlıkları değiştirmek dahi bu yolda büyük bir adım atmamıza yardımcı olabilir. Kolayca uygulayabileceğiniz bu önlemler kapsamında yaşam alanlarında gereksiz enerji harcamalarını minimum düzeye indirgeyebilir, gereksiz tüketimden ve israftan kaçınabilir, tek kullanımlık yenilenebilir kaynaklara yönelebilir, çevre dostu ürünlere hayatımızda yer verebiliriz.

Daha sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre, daha aydınlık bir gelecek ve daha temiz bir dünya yaratmak bizim elimizde. Çevremizi ve dünyamızı korumak bizim insanlık görevimiz.

DİLARA
BAYRAKTAR ŞENTÜRK

OLUMLU İLİŞKİLERİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞA ETKİSİ

Çevreyle olumlu ilişkilerimizin kalitesi, psikolojik iyi oluşumuzun da belirleyicisidir.

Mutluluk, herkesin en çok istediği şeydir. Hayata dair hedef ve planlarımızın temelinde mutluluk vardır. Bu denli önemli bir kavrama elbette psikoloji bilimi de yer vermiştir.

Psikoloji biliminde mutluluk, "öznel iyi oluş" olarak karşımıza çıkar. Biraz daha açacak olursak mutluluk, olumlu duyguların çok sık, olumsuz duyguların ise daha az yaşandığı ve hayattan alınan hazzın maksimum seviyede olduğu bir duygu durum halidir diyebiliriz. Aynı zamanda bireyin yaratıcılık ve verimliliğini artıran bir etkiye sahiptir.

İyi oluş konusunda araştırmalar yapan Amerikalı psikolog Carol Ryff, öznel belirleyicilerin yanında psikolojik, sosyal ve gelişimsel fonksiyonları bir bütün halinde ele alarak "psikolojik iyi oluş" kavramını ve kuramını oluşturmuştur. Ryff'ın kuramına göre psikolojik iyi oluşun 6 temel boyutu vardır: Kendini kabul, özerklik, olumlu ilişkiler, çevre hakimiyeti, yaşam amacı ve kişisel gelişim.

Burada dikkat çekeceğimiz konu, olumlu ilişkilerdir. Bireyin sosyal çevresi ile kurduğu sağlıklı ve nitelikli ilişkiler, psikolojik iyi oluşunu büyük oranda etkilemektedir. Bizler sosyal varlıklarız ve değişebilmek, gelişebilmek için olumlu ilişkilere ihtiyaç duyarız. Çevreyle kurduğumuz pozitif ilişkiler, öz saygı kazanmak ve ruh halini yükseltmek konusunda bize destek sağlar. Onun için çevreyle olumlu ilişkilerimizin kalitesi psikolojik iyi oluşumuzun da belirleyicisidir diyebiliriz.

Sosyal ağınızı dinamik ve pozitif ilişkiler içerisinde tutmanız dileğiyle...

"Doğru anahtarla her şeyi, yanlış anahtarla hiçbir şeyi söyleyemezsiniz;
işin tek inceliği anahtarı oluşturmaktadır."

Bernard Shaw

ARZU YILMAZ

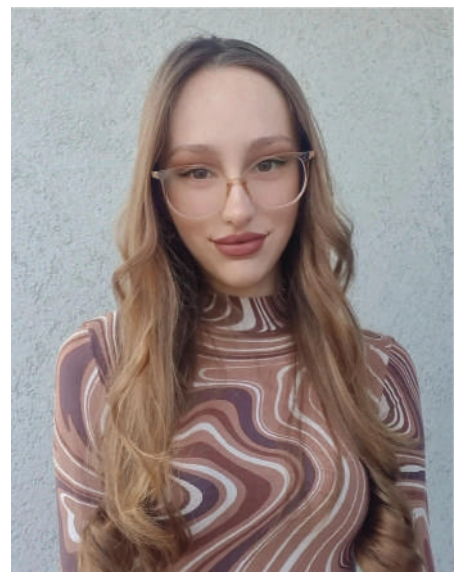

BARIŞIN TARİHİ: UZLAŞMA VE ANLAYIŞIN KRONOLOJİSİ

Tarih boyunca barış, sadece savaşların sona ermesi değil, aynı zamanda farklı toplumlar ve kültürler arasında uzlaşma ve anlayışın gelişimi anlamına gelmiştir.

Tarih boyunca insanlık, savaşlarla mücadele etmek zorunda kalmıştır. Ancak bu süreçler, aynı zamanda barışın değerini ve uzlaşmanın önemini de gözler önüne sermiştir. Barışın tarihi, sadece savaşları bitiren anlaşmaları değil, aynı zamanda kültürlerarası anlayış ve işbirliğinin gelişimini de içermektedir.

Eski Çağlar ve İlk Uzlaşmalar

İlk kaydedilen barış anlaşmaları, MÖ 3. binyılda Mezopotamya'da ortaya çıktı. Bu dönemde, şehir devletleri arasında yapılan anlaşmalar, savaşın yıkıcı etkilerine karşı korunmanın bir yolu olarak görülüyordu. Örneğin, MÖ 2550 yıllarında Lagos ve Umma şehirleri arasında yapılan bir anlaşma, dünyanın bilinen ilk barış anlaşması olarak kabul edilir.

Orta Çağ ve Diplomasi

Orta Çağ'da barış anlaşmaları ve diplomatik ilişkiler daha karmaşık bir hal almıştır. Bu dönemde, farklı krallıklar ve imparatorluklar arasında yapılan anlaşmalar, savaşları sonlandırmakla kalmıyor, aynı zamanda ticaret ve kültürel alışverişleri de teşvik ediyordu. Örneğin 12. yüzyılda İngiltere ve Fransa arasında yapılan anlaşmalar, iki ülke arasında sık sık gerçekleşen çatışmaları azaltmaya yardımcı olmuştu.

Yeni Çağ ve Uluslararası İlişkiler

17. yüzyıldan itibaren, uluslararası ilişkiler ve barış anlaşmaları modern devlet sisteminin oluşumunu şekillendirdi. 1648'de yapılan Vestfalya (Westphalia) Barış Anlaşması, modern ulus-devlet kavramının temellerini attı ve egemen devletler arasındaki ilişkilerin nasıl yürütüleceğine dair standartlar belirledi. Bu dönem, aynı zamanda uzun süreli barışın sağlanması için uluslararası kuruluşların ve anlaşmaların önemini de vurguladı.

20. Yüzyıl ve Küresel Barış Çabaları

20. yüzyıl, iki dünya savaşını ve sayısız bölgesel çatışmayı gördü. Bu savaşların sonucunda, Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlar kuruldu, dünya barışını koruma çabaları arttı. Soğuk Savaş dönemi boyunca, farklı ideolojik bloklar arasındaki gerilimler, nükleer silahsızlanma anlaşmaları ve çeşitli bölgesel barış girişimleriyle dengelenmeye çalışıldı.

21. Yüzyıl ve Geleceğe Bakış

21. yüzyılın başlangıcı, küreselleşme ve teknolojik ilerlemelerin uluslararası ilişkileri ve barışın korunmasını yeni yollarla etkilediği bir dönem oldu. Bugün barışın sürdürülebilirliği; çevresel sorunlar, ekonomik eşitsizlikler ve kültürel çeşitliliğin korunması gibi geniş kapsamlı konuları da içermektedir.

Sonuç

Tarih boyunca barış, sadece savaşların sona ermesi değil, aynı zamanda farklı toplumlar ve kültürler arasında uzlaşma ve anlayışın gelişimi anlamına gelmiştir. Gelecek, bu uzlaşma ve anlayışı daha da derinleştirerek küresel sorunlara karşı ortak çözümler üretme yolunda ilerlememizi gerektirecektir.

HASAN KAAN TANRIVER

FELSEFEDE BARIŞ VE AHLAK

Barış ve ahlak, insanlığın yol gösterici ilkeleridir.

Felsefe, insan düşüncesinin derinliklerine inen ve varoluş, bilgi ve değerler gibi temel sorularla ilgilenen bir alandır. Barış ve ahlak gibi insani değerler felsefede geniş bir yer tutar. Bu değerler, insanın sosyal hayatında düzenin sağlanmasında, insanlar arası ilişkilerin güçlendirilmesinde ve toplumsal uyumun sağlanmasında önemli bir rol oynar.

Barış ve ahlak insan yaşamının temelidir ve bu değerlerin kişisel gelişim, toplumsal düzen ve dünya barışı üzerinde derin etkileri vardır. Barış, yalnızca savaşların sona ermesi değil, aynı zamanda insanların birbirleriyle ve çevreyle uyum içinde yaşaması anlamına da gelir. İnsanlar arası barışın varlığı, karşılıklı anlayış, saygı ve hoşgörüye dayalı sağlıklı ilişkilerle mümkündür.

Etik değerleri temsil eden ahlaktan, bireylerin doğruyu yanlıştan ayırması, davranışlarının sorumluluklarını üstlenmesi ve topluma davranışlarında etik açıdan rehberlik sağlaması beklenmektedir. Ahlaki değerler bireysel kararları şekillendirir ve toplumsal normları oluşturur. Ahlak, topluma etik yönelim sunmasının yanı sıra, insanın davranış öncesi muhakemesinde rehberlik etmektedir. Hayatın her alanında barışın ve ahlakın önemi, insanların birbirleriyle uyum içinde yaşamalarını şekillendirir. Bu değerler insanlar için bir rehber görevi görür ve toplum huzurunun temelini oluşturur.

Barış ve ahlak, bireyin yanı sıra toplumun dengesini de ilgilendirir. İnsan ilişkilerinde; adil, hoşgörülü ve işbirlikçi bir toplum oluşmasında ahlak çok önemli bir rol oynamaktadır. Zaman içerisinde bu değerlerin felsefi derinliği incelendiğinde barış ve ahlakın sadece yüzeysel kavramlar değil, insan varoluşunun temel ilkeleri olduğu ortaya çıkar. Bu değerler kişisel barışı garanti altına almakla kalmaz, aynı zamanda toplumun daha adil, hoşgörülü ve sürdürülebilir bir geleceğe doğru gelişmesini de sağlar. Akıl, barış ve ahlak; insanlığın yol gösterici ilkeleridir, insan varoluşunun derinliklerine kök salmış evrensel kavramlardır.

Barış yalnızca bir çatışmanın sonu değildir, aynı zamanda bir iç barış ve dünyayla uyum durumudur. Barış durumunda ruh, bilgeliğin kapısını açar ve içimizdeki rehber olarak varoluşumuzun anlamını şekillendirir.

ENES ALKAÇ

ÇOCUKLUKTA BARIŞ EĞİTİMİNİN ÖNEMİ

“Barış, savaşın olmaması demek değildir. O, bir erdem, bir ruh hali, iyilikseverlik eğilimi, güven ve asalettir.”

Benedictus de Spinoza

Herkesin özlemini duyduğu iç ve dış barışın sağlanabilmesi için barışa inanan ve barış için mücadele edebilecek insanların yetiştirilmesi gerekir. Bu da ancak “barış eğitimi” ile sağlanabilir.

Çocuklarda barış anlayışını küçük yaşlardan başlayarak oluşturma, geliştirme ve sürekliliğini sağlamada en önemli görev, başta eğitim kurumlarına, öğretim programlarına ve öğretimin en önemli değişkeni olan öğretmenlere düşmektedir. Öğretim programlarındaki anlayış doğrudan eğitim ortamlarına yansıyacağından programlarda okulöncesinden başlayarak barış eğitimine yeterince ve işlevsel olarak yer verilmesi gerekmektedir.

Hoşgörülü, paylaşımcı, duygudaşlık (empati) kurabilen, sorunları şiddet yoluyla değil, sorun çözme becerisini kullanarak çözen bireyler yetiştirmenin, kısaca barış içinde yaşamayı sağlamanın önemli yollarından biri, barış kavramını ve barışla ilgili konuları tüm eğitim sistemine ve öğretim programlarına yerleştirmektir. Tarih, coğrafya, sosyoloji, psikoloji, felsefe, matematik, dil ve edebiyat derslerinde barış konusuna yer verilmelidir.

Şiddet olayları, tarihin her döneminde ve insanın olduğu her yerde var olmuştur. Savaşlar, toplumun mantığına ve insanın doğasına aykırı olsa da, insanlık tarihi kadar eskidir ve tarih, şiddetin büyük boyutlarda yaşandığına ilişkin örneklerle doludur. Ne yazık ki şiddet olgusu her dönemde olduğu gibi günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Ailede, okulda, işyerlerinde, basın ve yayın organlarında, hatta oyuncak sektöründe bile şiddetin değişik türlerine ve ögelerine tanık olunmaktadır.

Günümüzde barışı ve barışçı bir dünyada yaşamayı engelleyen birçok olay ve sorun yaşanmaktadır. Herkesin özlemini duyduğu iç ve dış barışı sağlayabilmek, daha güzel ve huzurlu bir dünyada yaşayabilmek için ise çocuklarda barış anlayışını tesis etmek gereklidir.

Barış eğitiminde disiplinler arası bir yaklaşım benimsenmelidir. Bu noktada barış, bireysel (zihin ve beden) bütünlükten çok daha fazla anlam taşımaktadır. Eşitliğin, işbirliğinin, paylaşımın, doğanın korunmasının, dünyada barışçı bir ortamın sağlanması için tüm insanların yetenek ve çabalarını işe koşmak gerekir.

Toplumların gereksinim duyduğu en önemli konulardan biri, barışsever bireyler yetiştirmek ve barış içinde yaşamaktır. Barış, özgürlük ve eşitlik kavramlarıyla bir arada olan evrensel bir simge olarak görülmektedir. Bu nedenle birçok toplum, yeni kuşakları bu simge ışığında eğitme kararı almıştır. Barış eğitimi sürecinde okullar, toplumun bu amaca ulaşması için kullanılan en önemli ögelerdir ve barışın sağlanabilmesi için okullarda çocuklara belirli beceri ve değerlerin kazandırılması gerekir.

Çocuklar, gelecek kuşakların tuğlasıdır. Onları yetiştirmek en başta da ailelerin görevidir. Özellikle anne ve babalar çocuk yetiştirmenin sorumluluğunun bilincine varmalı; çocuklarını inançlı, bilgili, vicdanlı ve sağlam bireyler olarak yetiştirmelidir. Aile içindeki her türlü huzursuzluk çocuklara aksettirilmemeli, çocuklar psikolojik olarak desteklenmelidir. Çocuklara iyi ve kötü kavramları öğretilmelidir. Çocuklar için en iyi öğretim şekli örnek olmaktır çünkü siz ne iseniz çocuğunuz ona göre şekillenip sizler gibi davranacaktır. Aslında bireyler öğretme modunda değil, öğrenme modunda olmalı ve kendini geliştirmelidir. Kendini her anlamda geliştiren bir birey çocuğuna da daha iyi bir örnek olacaktır.

Gelecek nesiller hepimizin eseridir. Geleceğe güzel eserler bırakmak dileğiyle.

BÜŞRA ÇÖLEZ

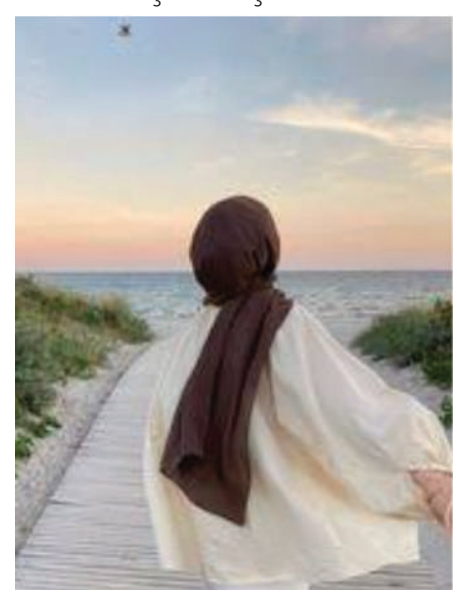

S23 Pro Max ile

Gücü yeniden tanımla!

6.51"
Ekran

8 / 256 GB
Yüksek
Donanım RAM

48 MP
Süper Piksel
Kamera

EĞİTİMDE ŞİDDETİ ÖNLEME VE GÜVENLİ OKUL ORTAMLARI SAĞLAMA

Çocuklarımızın geleceğini, ruhsal ve fiziksel sağlıklarını korumak için okullarda şiddetin önlenmesi konusunda neler yapılması gerektiğine kafa yormalıyız.

Özellikle son yıllarda okullarımızda şiddet olaylarının görülme sıklığı artmıştır. Bu durum başta eğitimciler olmak üzere tüm toplumu kaygılandırmaktadır. Veliler, zamanlarının büyük kısmını okullarda geçiren çocuklarının fiziksel ve ruhsal sağlıklarından endişe eder hale gelmişlerdir.

Çocuklarımızın geleceği, ruhsal ve fiziksel sağlıklarının korunması için, okullarda şiddetin önlenmesi konusunda neler yapılacağına kafa yormalıyız.

Öncelikle okullarda yaşanan şiddet olaylarının sebeplerine bakmakta fayda vardır: Okullarda yaşanan şiddet olaylarının en önemli sebebi, manevi yozlaşmadır. Çocuklarımız bizi biz yapan değerlerden uzaklaştıkça anormal davranışlar sergilemeye başlarlar. Bu sebeple manevi değerlerimizi çocuklarımıza öğretmeye önem vermeliyiz.

Okullarda meydana gelen şiddet olaylarının sebeplerinden bir diğeri de öğrencilerin kendini ifade etme gayretleridir. Özellikle ergenlik çağlarında kendini ifade etme gayretinde olan çocuklarımız uygun ortam bulamadıklarında şiddet davranışları sergileyebilirler. Çocuklarımıza kendilerini ifade edebilecekleri sosyal ve sportif faaliyetler bularak enerjilerini bu alanda harcamalarına fırsat vermeliyiz.

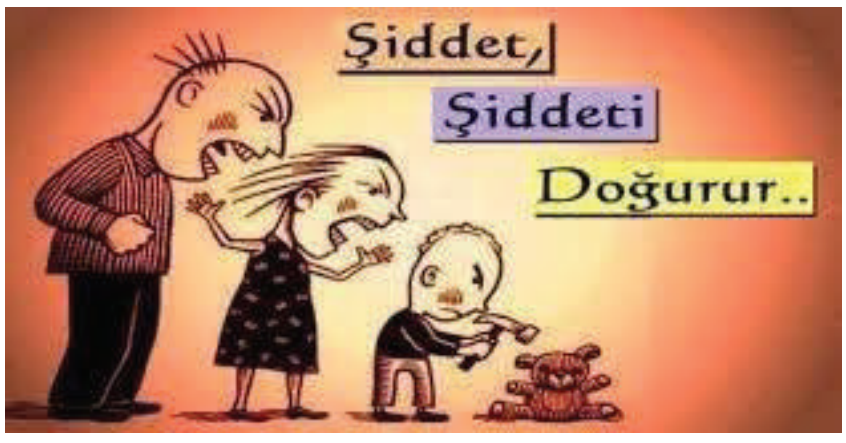

Okul kurallarının belirgin olmayışı da okullarda şiddet olaylarının yaşanmasına sebep olmaktadır. Okul idarecileri rehberlik servislerini etkin çalıştırmak suretiyle okul kurallarını tüm öğrencilere duyurmalı, şiddete bulaşan öğrencilerin karşılaşacakları yaptırımları anlatarak şiddetin önlenmesine çalışmalıdır.

Öğretmenlerin olumsuz örnek teşkil edecek davranışlar sergilemesi bir diğer sebeptir. Öğrencilerin öğretmenlerini kendilerine model aldığı unutulmamalıdır. Eğer ki öğretmenler öğrencilerine fiziksel veya duygusal şiddet uyguluyorlarsa öğrencilerin de akranlarına şiddet uygulaması muhtemeldir. Okullarda şiddetin önlenmesi için öğretmenlerimiz öğrencilere olumlu anlamda örnek olmalıdır.

Okullarda şiddet olaylarının yaşanmasının bir diğer sebebi de öğrencilerin içinde bulunduğu ailesel faktörlerdir. Özellikle ailesinden şiddet gören öğrenciler, parçalanmış aile çocukları şiddet olaylarına bulaşmaya meyillidirler. Okul idarecileri şiddet olayları henüz yaşanmadan öğrencilerinin aile profillerini iyi öğrenmeli ve şiddete bulaşma ihtimali olan öğrencilere rehberlik yapılmasını sağlamalıdır.

Bir başka sebep de basında çıkan şiddet içerikli haberlerdir. Çocukluk ve gençlik çağları öğrencilerin dış etkilere en fazla açık oldukları ve bu etkilerden olumsuz anlamda etkilendikleri zaman dilimidir. Veliler ve eğitimciler olarak basında çıkan programlara müdahale etme imkânımız olmasa bile çocukların ruh sağlığını olumsuz etkileyecek programları seyretmelerine engel olabiliriz.

Aslına bakılırsa okullarda şiddetin önlenmesi böyle üç beş cümle ile geçiştirilecek bir mesele değildir; bilimsel ve kapsamlı bir çabayı gerektirir. Ancak şu konu da unutulmamalıdır ki, her meselede olduğu gibi bu mesele de samimi bir çaba ile çözümlenebilir.

ÖZKAN DAĞAŞAN

BARIŞ İNŞASI VE ARABULUCULUK: ÖNCE KENDİNLE KALICI ÇÖZÜMLER YARATMAK

Farklılıklarımıza rağmen birbirimizin duygularını anlamanın en iyi yolu, kendimizin ve duygularımızın farkında olmaktır.

Yeni kavramlar duyduğumda önce onu araştırır, sonra kendi hayatımda bu kavramın özelliklerini hissettiğim alanlar var mı diye bakarım. Çünkü her birimiz birbirimizden farklı olsak da bir duyguyu anlamanın, anlamlandırmanın en iyi yolu bence insanın kendisinin ve duygularının farkında olması ile gerçekleşebiliyor.

Şimdi sürecin araştırma kısmı ile başlayalım. Arama motorlarına "barış inşası" diye yazdığınızda karşınıza çıkan ilk tanım aşağıdaki gibi olacaktır:

"Tarafların yeniden çatışmaya dönmesini önlemek amacıyla, barışın güçlendirilmesi ve pekişmesini sağlayacak yapıların belirlenmesi ve desteklenmesi eylemidir."

Kavram ilk kez Johan Galtung tarafından 1976 tarihli Three Approaches to Peace: Peacekeeping, Peacemaking and Peacebuilding başlıklı çalışmasında kullanılmıştır. Galtung'a göre barış inşası, savaşın nedenlerinin giderilmesi ile savaşa alternatif sunabilecek ve sonunda toplumun tüm kademelerinde sürdürülebilir barışı sağlayacak yapının oluşturulmasına yönelik eylemleri içermektedir. Diğer bir deyişle, önerilen üçlü çatışma çözümü (barışı koruma, barış yapma ve barış inşası) unsurlarını tamamlayıcı nitelikte olan bu kavram, barış için daha iyi bir altyapının inşasını hedeflemektedir. Barış inşası kavramı her ne kadar Galtung'un çalışmasıyla 70'lerde literatüre girmişse de, ancak 1990'lardan itibaren ilgi görmeye başlamıştır.

Peki arabuluculuk nedir? ***Arabuluculuk, insanların anlaşmazlıkları çözme yöntemidir. Tartışma ve anlaşmazlıklardan kaçınarak uzlaşma veya anlaşmaya varılan süreci ifade eder.***

Herhangi bir anlaşmazlıkta, bireyler bir şekilde konumları (veya belki de temsil ettikleri bir kuruluş) için mümkün olan en iyi sonucu elde etmeyi amaçlar. Ancak, başarılı bir sonuca varmak için adalet ilkeleri, karşılıklı yarar arama ve bir ilişkiyi sürdürme gibi durumların varlığı da kabul edilmelidir.

Arabuluculuğun adımları aşağıdaki gibidir:

- Hazırlık
- Tartışma
- Hedeflerin netleştirilmesi
- Kazan-kazan şeklinde bir sonuç için pazarlık yapma
- Anlaşma
- Bir eylem planının uygulanması

Tüm insanlar birbirinden farklıdır. Bu farklılıkları kabul ederek insanları anlamak konusu sosyal bilimlerin alanına girmektedir. Yani bir bilim alanı gibi sonuçlar nicel ve mutlak değildir. Bu yüzden barışı inşa etmek ve arabuluculuk gerçekleştirebilmek için iyi gözlem yapılması gerekmektedir. Her çatışma/tartışma sonrası duruma uygulanabilecek tek tip sihirli bir formül olmadığı literatürdeki tartışmaların yoğunluğundan da rahatlıkla görülebilir.

Tıpkı bir işe başlamak gibi adım adım, üzerine düşünülerek hareket etmek önemlidir. Çünkü özenilmemiş yaklaşımlar insanlar üzerinde çok iyi etkiler bırakmayabilir. Bu da barış inşası için iyi bir ortam oluşturmayabilir.
Hadi bir örnek verelim: Birbirinden farklı toplumlarda büyümüş, hayatta maruz kaldıkları zorluk dereceleri, iş yapış şekilleri farklı 2 kişi arasında gerçekleşmiş bir çatışmayı ele alalım.

Böyle durumlarda, kalıcı bir çözüm oluşturabilmek adına kişilerin farklılıklarının farkına varabilecekleri ortak etkinlikler düzenlenebilir. Çünkü kalıcı bir çözüm üretebilmenin ve barış sağlayabilmenin en iyi yöntemlerinden biri, kişilerin kendileri ile barışması ve yaşadığı durumun farkına varabilmesidir. Çünkü insanlar birbirlerini sadece kendi perspektiflerinden değerlendiririrlerse iletişim etkili ve çözüm kalıcı olmaz.

O yüzden belki de ilk adım bu farkındalığı sağlayabilmek olmalıdır. Çünkü ancak farkındalık ile sürdürülebilir ve kalıcı çözümler sağlanabilir.

John O'Donohue der ki:

"Her birimiz günümüzün sanatçısıyız; dürüstlüğümüz ve farkındalığımız ne kadar artarsa zamanımız da o kadar özgün ve yaratıcı olacaktır."

MELİKE ZEYNEP BAYGIN

SONSUZ UMUT:

SAVAŞIN GÖLGESİNDEN BARIŞA DOĞRU TOPLUM İNŞASI

HABİBE NEŞE

Farkındalığımızın ışığında küçük birer ışık olabilir ve birlikte umut dolu yarınları inşa edebiliriz.

Savaş sonrası barış inşası, bir topluluğun veya ülkenin savaşın yıkıcı etkilerinden kurtulup barış ve istikrara doğru ilerlemesi sürecini ifade eder. Bu süreç genellikle diplomatik, ekonomik, sosyal ve kültürel boyutlarda bir dizi çaba içerir. Savaş sonrası barış inşasını maddeler halinde ele alacak olursak bunlar şöyle sıralanır:

Diplomatik Çalışmalar: Savaşın ardından taraflar arasında diplomatik çabalar, müzakereler ve anlaşmalar gereklidir. Bu anlaşmalar, ateşkesleri, sınırları, göçü düzenlemeleri ve diğer önemli konuları içerebilir.

İnsani Yardım ve Kurtarma Çabaları: Savaşın yıkıcı etkilerini hafifletmek ve acil ihtiyaçları karşılamak için insani yardım ve kurtarma çabaları önemlidir. Bu, yiyecek, su, tıbbi yardım ve barınma gibi temel ihtiyaçları içerebilir. İnsanların yanı sıra hayvanlar için de bu ihtiyaçların üzerinde durulması gerektiği unutulmamalıdır.

Toplumsal Uyum ve İnşa Çalışmaları: Savaşın toplumsal dokusunu yeniden oluşturmak için çeşitli projeler ve programlar geliştirilir. Eğitim, sağlık hizmetleri, adalet sistemi reformları ve toplumsal uyumu teşvik eden programlar bu kapsamda yer alabilir.

Ekonomik İyileşme: Savaş sonrası ekonomik iyileşme, ülkenin ekonomik altyapısını yeniden inşa etmeyi ve kalkınmayı teşvik etmeyi içerir. Bu; yatırımları çekmek, istihdam yaratmak ve ekonomik istikrarı sağlamak için çeşitli politika ve projelerle mümkün olacaktır.

Uzlaşı ve Barış Kültürü Oluşturma: Savaş sonrasında uzlaşma ve barış kültürü oluşturmak için toplumsal çabalar önemlidir. Bu, toplum içinde hoşgörüyü, diyalogu ve farklı gruplar arasında anlayışı teşvik eden girişimleri içerir.

Uluslararası Toplumun Katılımı: Savaş sonrası barış inşası genellikle uluslararası toplumun aktif katılımını içerir. Uluslararası kuruluşlar, devletler, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlar, yardım sağlama, arabuluculuk yapma ve sürdürülebilir barışın sağlanması için çeşitli yollarla destek sunabilir.

Savaş sonrası barışın inşası süreci karmaşık ve uzun vadeli bir çabadır. Umutlu yarınlar için çabalar ise bireylerin, toplumların ve liderlerin ortak bir çaba içinde olmasıyla mümkün olabilir.

Yaşanabilir ortamları ve umutlu insanları; eğitime ve bilime yatırım yaparak, sosyal adalet ve eşitliği sağlayarak, çevresel sürdürülebilirlik için çalışarak, sağlık hizmetlerinde iyileştirmelere giderek, teknolojik ilerleme ve inovasyon altyapılarında gelişimler sağlayarak, sosyal girişimcilik ve toplumsal sorumluluk bilincini tekrar uyandırmak için faaliyetlere giderek ve uluslararası işbirliği ve diplomasini devreye sokarak tekrar kazanabiliriz.

Farkındalığımızın ışığında küçük birer ışık olabilir ve birlikte umut dolu yarınları inşa edebiliriz. Gelecek kuşaklara daha iyi bir dünya bırakma sorumluluğuyla, sevgi ve umutlu bir gelecek için birlikte çaba gösterelim.

BARIŞ EKONOMİSİ: SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ

Barışçıl bir ekonominin oluşturulması, sürdürülebilir kalkınma ve uluslararası işbirliği ile yakından ilişkilidir.

Barış, ekonomik kalkınmanın temel taşlarından biridir. Barışçıl bir ekonominin oluşturulması, sadece ekonomik büyümeyi değil, aynı zamanda sürdürülebilir kalkınmayı ve uluslararası işbirliğini de gerektirir. Bu unsurlar, dünya çapında ekonomik refahın ve istikrarın temelini oluşturur.

Sürdürülebilir kalkınma, çevresel, ekonomik ve toplumsal boyutlarıyla bütüncül bir yaklaşım gerektirir. Doğal kaynakların akıllıca yönetilmesi, çevresel etkilerin minimize edilmesi ve gelecek nesillere sağlıklı bir dünya bırakılması hedeflenir. Bu, ekonomik büyüme ile doğal kaynak tükenmesi arasında denge kurulmasını sağlar.

Barışçıl bir ekonominin inşası, adil gelir dağılımını, eşit fırsatları ve ekonomik katılımı içerir. Eğitim, sağlık hizmetleri ve altyapı gibi temel ihtiyaçlara erişim, toplumsal dengenin sağlanmasında kritik bir role sahiptir. Ekonomik fırsatların çeşitlendirilmesi ve gelir adaletinin artırılması, barışın ve istikrarın temel taşlarıdır.

Sürdürülebilir barışçıl bir ekonominin oluşturulmasında uluslararası işbirliği kritik bir rol oynar. Sınırları aşan ortak hedefler için ülkeler arasında işbirliği ve dayanışma, küresel düzeyde ekonomik istikrarın ve barışın sağlanmasına yardımcı olur. Ticaret, bilgi paylaşımı ve teknoloji transferi gibi alanlarda işbirliği, herkes için daha iyi bir gelecek inşa etmede etkilidir.

Teknoloji, ekonomik büyümeyi hızlandırabilir ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada önemli bir araçtır. Yenilikçi çözümler, enerji verimliliği, tarımsal teknoloji ve erişilebilir sağlık hizmetleri gibi alanlarda teknoloji, daha iyi yaşam koşulları ve ekonomik büyümeyi destekler.

Barışçıl bir ekonominin oluşturulması, sürdürülebilir kalkınma ve uluslararası işbirliği ile yakından ilişkilidir. Bu unsurlar, dünya çapında daha adil, istikrarlı ve refah seviyesi yüksek bir geleceğin temelini oluşturur. Teknolojinin sağladığı imkânlarla birlikte, bu hedeflere ulaşmak için birlikte çalışmak hayati önem taşımaktadır.

MUTLU AVCI

MEDYADA BARIŞÇIL İLETİŞİM: POZİTİF İÇERİKLERİN GÜCÜ

Kişinin bir ürünü pazarlarken çevresine verdiği pozitif enerji her şeyi değiştirir.

İnsanlar duygu ve düşüncelerini yansıtmak için çeşitli yollara başvururlar. Duygu ve düşüncelerini bazen bir şiir, bazense bir şarkıyla yansıtabilirler. Tabii bu ifade şekli kişiden kişiye değişebilir. Bazen de düşünce ve duyguları ele alan, sosyal medyanın ve içeriklerin sihri olan emojilerdir.

Emojiler, medyadaki iletişim ve duyguların aktarımında başrol oynarlar. En basit aktarımla, sade bir "Günaydın" mesajı ile "Günaydın :)" mesajı aynı niteliği taşımaz.

Medyada olay ve olgular okura veya izleyiciye yansıtılırken betimlemelere başvurulur. İzleyiciye bir konuda bilgi vermek maksatlı bir içerik düzenleniyorsa öncelikle hitap edilecek kesimin temeline inmek gereklidir. Çünkü algılama seviyesi kişiden kişiye değişkenlik göstermektedir.

Bir tiyatro gösterisini düşünelim: Oyunun her saniyesini hatırlayamayız. Lâkin verilmek istenen mesaj, esprili bir şekilde ya da bir örneklendirme ile verilirse yıllar sonra bile hatırlanabilir.

Misal, Samsun'un Çarşamba ilçesinde bulunan Tarihi Ahşap Çivisiz Cami, şu anki adı ile Göğceli Cami olarak da bilinir. Yıllara meydan okuyan çivisiz cami, çoğu kişinin aklında bir soru işareti oluşturmuştur. Bunun sebebi ise yapımında hiç çivi kullanılmadığı halde caminin günümüze kadar gelmesi ve birtakım restorasyonlarla ayakta kalmasının sağlanmasıdır.

Burada asıl soru işareti oluşturan konu, caminin çivisiz olmasıdır. Akıllarda çivi olmadan günümüze kadar nasıl geldiği sorusunu uyandırır. İşte bu pozitif içeriğe bir örnektir.

Pozitif içerikler birer elektron bağı gibi birbirini çekerler. Bunlar pazarladığımız bir ürün ile örneklendirilebilir, kişiler arası bir iletişimde örnek olarak gösterilebilir.

Bir ürünün pazarlanması esnasında daima iyi yönleri ele alınır. Hiç kimse ürününün eksi yanlarını söylemez. Ancak sosyal medyada bir ara viral olan bir video sizin de karşınıza çıkmıştır: Bu videoda bir seyyar satıcı malzemelerini aşağılayarak pazarlamasına rağmen aşırı ilgiyle karşılanıyordu. Bir ürünü pazarlarken kişinin pozitif olması, gülümsemesi, içerik ne olursa olsun çevresine yaydığı pozitif enerji her şeyi değiştirir.

Günümüzde sosyal medya 7'den 70'e herkesin ilgi odağı haline gelmiştir. Sosyal medya artık bir sanal pazar haline dönüşmüştür. Burada alıcı ve satıcının iletişim kurarken birbirine güvenmesi büyük önem taşır, bu güven ise satıcının veya alıcının tamamen pozitif yaklaşımı ile alakalıdır.

MAHMUT İNCE

FAİR PLAY RUHU

Sporun gerçek ruhu; saygı, adil rekabet ve centilmenlik üzerine kurulmuştur.

Spor, insanları bir araya getiren, dayanışmayı teşvik eden ve öğreticiliği çok kapsamlı bir alandır. Spor, sadece fiziksel yeteneklerin değil, aynı zamanda karakterin de bir göstergesidir.

Fair play, sporcuların kazanma hırsını kontrol etmelerini, rakiplerine saygı göstermelerini ve centilmenlik kurallarına uymalarını sağlar. Bu, sporun sadece bir rekabet alanı olmaktan çıkıp aynı zamanda insan ilişkilerini güçlendiren bir platform haline gelmesini sağlar. Fair play, spordaki etik kuralların ve centilmenlik prensiplerinin temelidir. Sporda fair play'e önem vermek ise karşı takıma, hakemlere, antrenörlere ve seyircilere saygı göstermekle mümkündür.

Fair play prensiplerine bağlı kalmak, sporcuların dürüstlük, adalet ve sorumluluk gibi değerleri öğrenmelerini sağlar. Bir oyuncunun sahada sergilediği fair play, sadece oyun içinde değil, hayatın diğer alanlarında da onurlu ve etik bir birey olma yolunda önemli bir adımdır.

Bir sporcu veya takım, sadece kazandığı oyunlarla değil, aynı zamanda fair play prensiplerine bağlı kalarak gösterdiği sportmenlik davranışlarıyla da öne çıkabilir. Fair play ödülleri, sporda zaferin yalnızca skorlarla ölçülmediğini, karakterin de zaferin bir parçası olduğunu vurgular.

Bir sporcu, sahaya çıktığında kendisiyle birlikte, takımı ve sporseverler için de örnek olmalıdır. Rakiplerin güçlü ve zayıf yönlerine saygı göstermek, sporun temel etik değerlerinden biridir. Galibiyet, saygılı bir şekilde kazanıldığında daha değerli hale gelir.

Maalesef zaman zaman spor sahalarında yaşanan olumsuz olaylardan biri de hakemlere yönelik şiddet ve saldırılardır. Hakemlere gösterilen şiddet, sporun

BAHATTİN CAN BAŞ

temel değerlerine ve etik kurallarına zarar verir, hem spor kültürünü hem de toplumun genel düzenini sarsar. İşte bu noktada, hakemlere yönelik şiddetin ciddiyeti ve olumsuz etkileri üzerine düşünmemiz gerekmektedir.

Hakemler görevlerini yerine getirirken sıkça tehditlere, sözlü saldırılara ve hatta fiziksel şiddete maruz kalmaktadırlar. Hakemlere yönelik şiddet, genellikle anlık öfke veya hayal kırıklığından kaynaklanır. Ancak unutulmamalıdır ki, sporun gerçek ruhu; saygı, adil rekabet ve centilmenlik üzerine kurulmuştur.

Yazıma, ulu önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün şu sözleriyle veda etmek isterim: "Cumhuriyet fikren, ilmen ve bedenen kuvvetli ve yüksek seviyeli muhafızlar ister."

S19 Max Pro S **Zoom ile**

Hayatı Zoom'layın

108 MP
Arka Kamera

8 GB
RAM

128 GB
Dahili Hafıza

J. R. R. TOLKİEN'IN YÜZÜKLERİN EFENDİSİ ESERİNDEN UMUT VE İYİMSERLİK DERSLERİ

Tüm repliklerini ezbere bildiğim LOTR serisinde umut aşılayan bazı karakterleri ve olayları inceleyelim.

J. R. R. Tolkien 1950'lerde Orta Dünya'yı kurdu, Elf dilini oluşturdu ve bu dil ile şarkılar yazdı. Nasıl ki kitaplarını defalarca okuduysam filmlerini de defalarca izledim, konu LOTR ise saatlerce konuşabilirim. Gelin, tüm repliklerini ezbere bildiğim LOTR serisinde umut aşılayan bazı karakterleri ve olayları inceleyelim.

Samwise'ın İyimserliği: Frodo'nun en yakın arkadaşı Samwise Gamgee, LOTR serisinin gizli kahramanıdır. Sam, Frodo'ya Tek Yüzük'ü taşıması konusunda destek olur ve zorluklar karşısında asla umutsuzluğa kapılmaz.

"Peki biz neye tutunuyoruz, Sam"?

"Dünyada hâlâ iyilik olduğuna, Bay Frodo. Bu uğurda savaşılacağına."

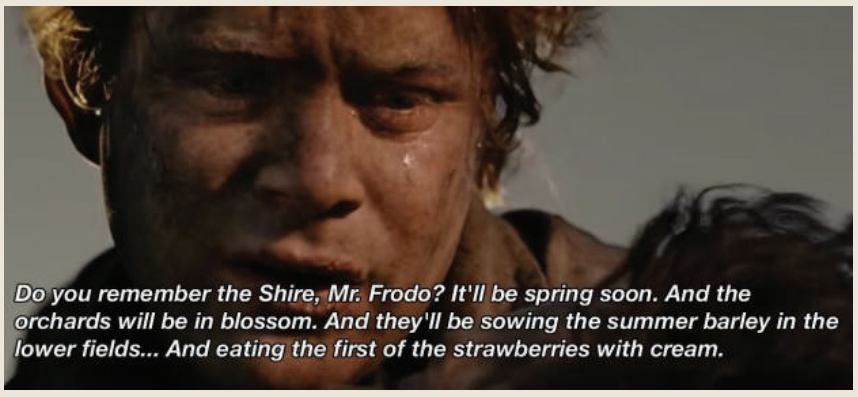

"Shire'ı hatırlıyor musunuz, Bay Frodo? Yakında bahar gelir. Meyve bahçeleri çiçekle dolacak. Kuşlar o güzelim fındık çalılarına yuva yapacak. Herkes alçaklardaki tarlalara yaz arpası ekecek... Ve hasadın ilk çileğini kremayla yiyecekler."

Galadriel'in Yıldızcamı: Elf kraliçesi Galadriel, Frodo'ya Tek Yüzük'ü yok etme görevinde yardım eder ve Yıldızcamı'nı verir. Bu şişe karanlık bir mağarada çok zor bir düşman karşısında Frodo'ya umut olur, ışık saçar ve düşmanın kalbinin korkuyla dolmasını sağlar.

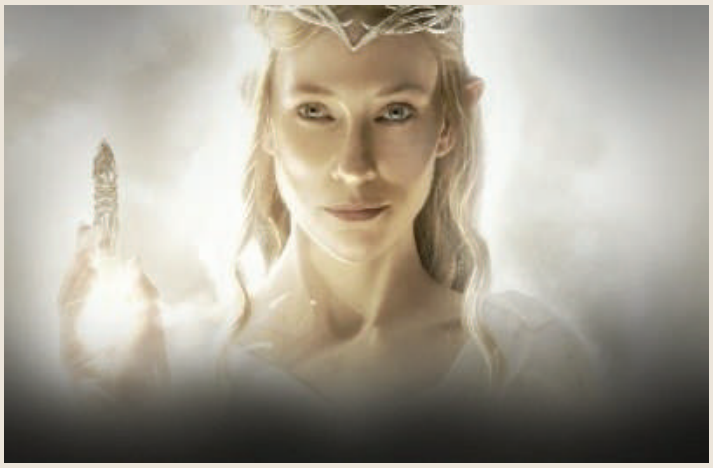

"Bu şişe Earendil'in Yıldızı'nın ışığını taşıyor. Benim çeşmemden akan suyla oluşturuldu. Gece olduğunda parlar. Belki sana karanlık yerlerde ve ışık olmayan diğer yerlerde ışık verir ve gücünü artırır."

Aragorn'un Liderliği: Aragorn. Isildur'un Varisi. Yolgezer. Her şey Frodo, Sam, Merry ve Pippin, Bree'deki Sıçrayan Midilli Hanı'ndayken onları karanlık bir köşeden izleyen bir çift göz ile başladı. Fedakâr ve umut dolu bir lider

"Gün gelir insanlar cesaretlerini yitirebilir. Dostlarına sırt çevirebilir ve tüm kardeşlik bağlarını koparabilirler. Ama bugün o gün değil! Bugün savaşacağız!"

Entler:
Birçok bölgede savaş sürerken Orgların saldırılarından bıkmış olan Entler savaşmaya karar verir ve Isengard'ı yerle bir ederler. Savaşın o aşamasında Entlerin bu müdahalesi savaşın kazanılacağına dair inancı artırmıştır.

"Hiç kimsenin tarafında değilim çünkü kimse benim tarafımda değil."

"Elbette dostlarım, kendi nihayetimize gidiyor olmamız da muhtemeldir. Entlerin son resmi geçidi. Lâkin eğer evlerimizde oturup hiçbir şey yapmasaydık sonumuz zaten yakamıza yapılacaktı, eninde sonunda."

Kral Theoden'in Gondor'a Yardıma Gitmesi: Her ne kadar "Batılağıl düşerken Gondor neredeydi?" sözüyle bilinse de Kral Theoden, Gondor'a yardım etmek amacıyla Minas Tirith'e Rohan ordusuyla birlikte hareket eder. Bu, Theoden'in sadece kendi krallığını değil, tüm Orta Dünya'yı savunma amacına bağlılığını gösterir. Bu davranış, umut ve iyimserlikle dolu bir liderin kararlarını yansıtır.

"Bedenim kırıldı. Atalarıma gidiyorum. Ve artık, onların o kudretli topluluklarında bile utanmayacağım. Kara yılanı düşürdüm. Ümitsiz bir sabah, mutlu bir gün ve altın bir günbatımı!"

Boromir'in Olayı: Oynadığı her filmde erkenden ölen oyuncumuzun canlandırdığı Boromir, hikâyenin başında yüzüğün cazibesine kapılıp Frodo'ya saldıran bir karakterdir. Ancak son sahnesiyle kalbimizi fethetmiştir. Aragorn hem bir dost hem de bir lider olarak Boromir'e affedici ve iyimser yaklaşmıştır.

"Seni izlerdim kardeşim. Liderim. Kralım."

Gimli ve Legolas'ın Dostluğu: Bir yanda bir cüce bir yanda bir Elf. Anlaşamayan iki ırk. Bu iki ırk arasındaki anlaşmazlığın sebebi yaratılışa kadar uzanır. Tarihin başlangıcından bu yana bir sürü savaş ve anlaşmazlık yaşamışlardır. Fakat bazı Elfler ve cüceler arasında dönem dönem dostluklar ve barış görebiliriz. Gimli ve Legolas bunun bir örneğidir.

"Bir Elf ile yan yana savaşırken öleceğimi hiç düşünmezdim."

"Peki bir dostla yan yana olmaya ne dersin?"

LOTR, o kadar derin ve ayrıntılı bir eser ki üzerine uzun uzun konuşabilir, tartışabiliriz. Fantastik ve epik tarzda olan LOTR serisi aslında günümüz için de birçok mesaj vermektedir.

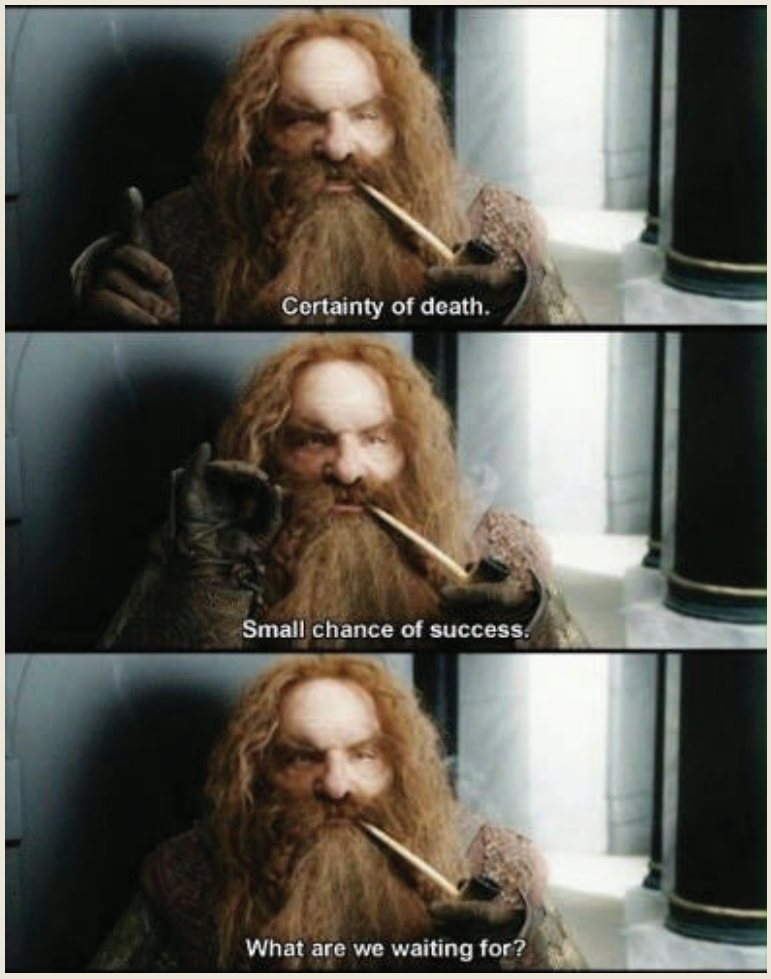

“Ölüm riski yüksek. Başarı şansı çok zayıf. Neden bekliyoruz ki?”

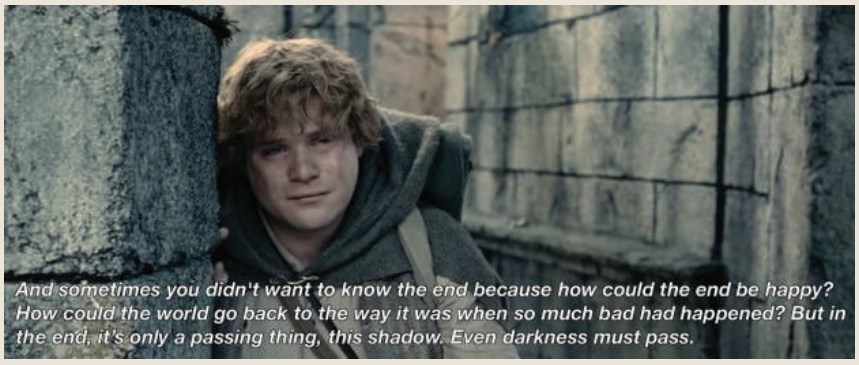

“Bazen kendi sonunu bile bilmek istemezsin ya, hani nasıl iyi olacak diye inanamazsın. Bu kadar kötülük olduktan sonra dünya nasıl eski haline dönecek? Ama sonuç olarak bu geçici bir şey, bu gölge yani. Karanlık bile bitmeli hep.”

Harry Potter’ın yazarı J. K. Rowling’in şöyle bir sözü vardır:

“Modern epik fantazya yazarları, ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar eserlerinde Tolkien izini taşımaktan kaçınamazlar."

Bu söz, Tolkien'in edebi mirasının ne kadar etkileyici ve evrensel olduğunu bir kez daha vurgular. İki büyük yazarın bu güçlü ifadeleri, edebiyat dünyasında umut, dostluk ve içsel güç temasının zamanla nasıl evrimleştiğini gösteriyor.

Hayatta karşılaştığımız zorluklarla başa çıkarken içimizdeki umudu ve birbirimizle paylaştığımız iyimserliği hiçbir zaman kaybetmeyelim.

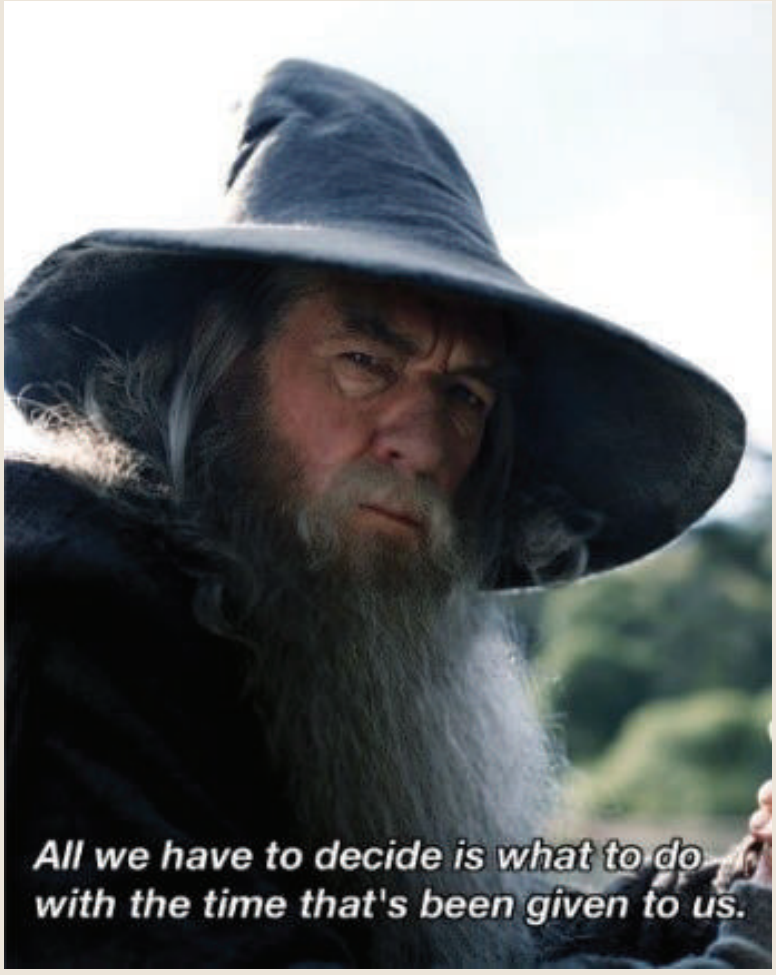

Yazıyı Gandalf’ın şu sözüyle bitirelim:

“Yapmamız gereken tek şey, bize verilen zamanda ne yapacağımıza karar vermek.”

NERMİN DAMBAŞ

GÜNLÜK YAŞAMDA NEZAKET: ŞİDDET KARŞISINDA İNSANCIL DAVRANIŞLAR

Şiddetin toplumlar ve bireyler arasındaki ilişkilerde yarattığı olumsuz etkilere karşı, nezaket adeta bir kalkan gibi işleyecektir.

Teknolojinin hızla ilerlediği, karmaşık sorunlarla başa çıkma zorunluluğuyla karşı karşıya kaldığımız bir dönemde, insanlar arasındaki ilişkilerin temeli olan nezaket daha da önem kazanmaktadır. Nezaket, sadece yüz yüze selamlaşma ve güler yüzlü davranışlardan ibaret değildir; aynı zamanda empati, saygı ve hoşgörü içermektedir. Bu yazıda, günlük yaşamda nezaketin bir incelemesini yapacak ve özellikle şiddetin karşısında insancıl davranışların toplumun temelini nasıl güçlendirebileceğini araştıracağız.

Şiddetin toplumlar ve bireyler arasındaki ilişkilerde yarattığı olumsuz etkilere karşı, nezaketin adeta bir kalkan gibi işleyebileceği fikri önem kazanmaktadır. Toplumun temelini oluşturan bireylerin günlük etkileşimlerinde daha anlayışlı ve saygılı davranışlar sergilemeleri, şiddeti azaltmada etkin bir rol oynayabilir. Nezaket, önceden kurulmuş bir dil gibidir ve bu dil, toplumun her kesiminde anlaşılabilir, paylaşılabilir ve çoğaltılabilir nitelikte olmalıdır.

Günlük yaşamda nezaketin yaygınlaştırılması, bireylerin birbirine karşı daha hoşgörülü ve anlayışlı olmalarına olanak tanır. Empati kurma yeteneği, insanları birbirine daha yakın hale getirerek toplumda dayanışma ve yardımlaşma kültürünü güçlendirir. Özellikle genç nesillerin bu değerlere erken yaşlarda maruz kalması, gelecekte daha sağlıklı ve barışçıl bir toplumun temellerini atmamıza yardımcı olabilir.

ERTUĞRUL EREN

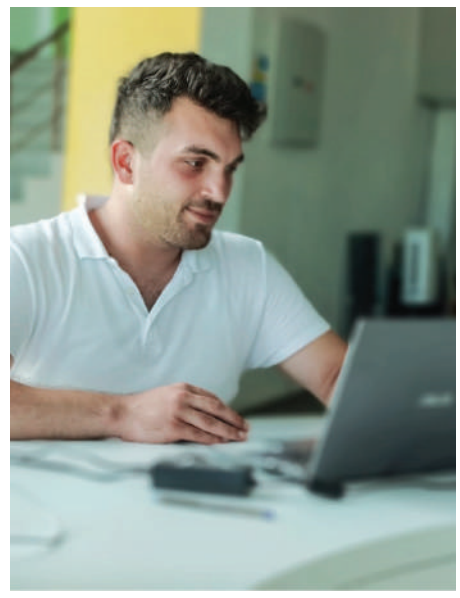

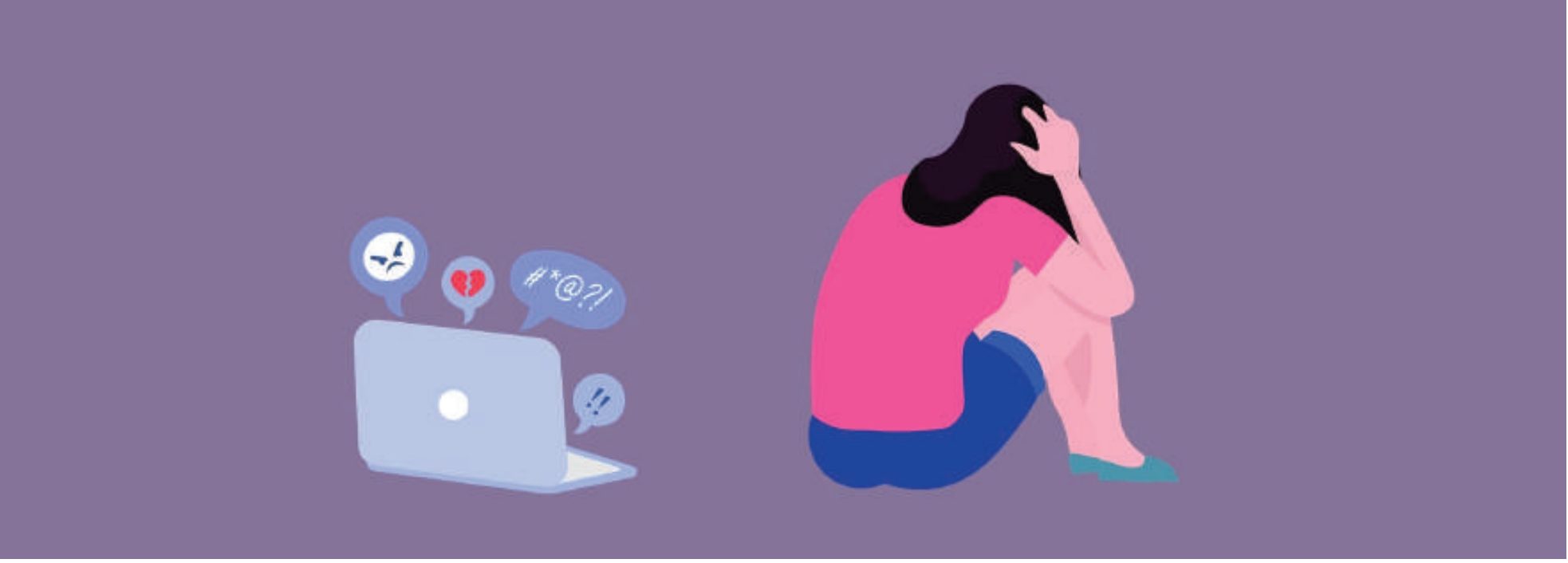

DİJİTAL DÜNYADA EMPATİ: SİBER ZORBALIĞA KARŞI ANLAYIŞ

Siber zorbalığa karşı durmak ve dijital dünyada anlayışı yaymak, her birimizin sorumluluğunda olan bir görevdir.

Dijital dünya hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline geldi. Artık hepimiz her boş anımızda kendimizi sosyal medyaya bırakır olduk. Ancak unutulmamalıdır ki, sosyal medya ve çevrimiçi etkileşimler, hem insanlar arasındaki bağları güçlendirebilir hem de dikkat edilmezse siber zorbalığın yaygınlaşmasına zemin hazırlayabilir. Dijital dünya bizi birbirimize bağlamak ve iletişim kurmak için benzersiz fırsatlar sunuyor. Peki biz bunu nasıl değerlendiriyoruz? 12-13 yıllık sosyal medya deneyimlerime dayanarak bu konu hakkındaki düşüncelerimi paylaşmak istiyorum.

Her birimizin farklı geçmişleri, inançları, düşünce sistemleri var ve bu gerçeği çoğu zaman unutuyoruz. Bu görüş çeşitliliklerini, anlayış ve hoşgörü ile karşılamalıyız. Birinin görüşlerine saygı göstermek ve onunla empati kurmak, zıtlaşmaları önleyebilir ve siber zorbalığı azaltabilir. Hem sosyal hayatımızda hem dijital dünyada empatinin yerinin büyük olduğunu düşünüyorum ancak dijital dünyada, ekranların ardında gizlenmiş profil fotoğrafları ve metinlerle iletişim kurmak, bu duyarlılığı zorlaştırabiliyor.

Özellikle yaşıtlarım arasında siber zorbalık giderek artıyor. Bir ekranın güvencesiyle gizlenen kişiler, başkalarına zarar vermenin kolay bir yolunu bulabiliyorlar. Bu durumu önlemenin yolu, sosyal medyayı doğru kullanma bilincini edinmek ve gençler arasında empati kültürünü yaymaktır. İnternet üzerinde yaptığımız her yorumun ve etkileşimin gerçek hayatta benzer bir etki yarattığını anlamamız gerekiyor. Sosyal medya kullanıcıları olarak birbirimizin gününü kötü etkilemek maalesef bu kadar kolay. Bu noktada empati bize yardımcı olacaktır.

Kişisel olarak, dijital dünyada daha güvenli bir ortam yaratmanın sorumluluğunu hissediyorum. İnternet üzerinde yazdığımız her cümle ve paylaştığımız her içerik, başka hayatlara bambaşka şekillerde dokunabilir. Empati, açık iletişim ve anlayışla dijital dünyayı daha güvenli ve destekleyici bir yer haline getirebiliriz.

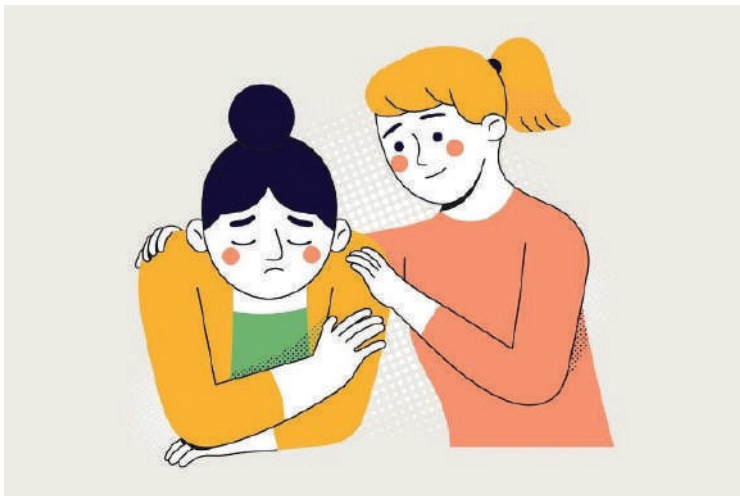

Sonuç olarak, siber zorbalığa karşı durmak ve dijital dünyada anlayışı yaymak, her birimizin sorumluluğunda olan bir görevdir. Dijital dünya, güzel bağlantılar kurma ve pozitif etkileşimler yaratma potansiyeline sahip bir araç olabilir. Bu potansiyeli en üst düzeye çıkarmak için birbirimize saygı göstermeli, empati kurmalı ve anlayışlı bir yaklaşım benimsemeliyiz. Böylece dijital dünyada güven ve anlayışa dayalı bir topluluk oluşturabiliriz.

Ekranların ardındaki gerçek insanları hatırlamak, dijital dünyayı daha insan odaklı ve empatik bir yer haline getirebilir: bir adım atmamız yeterli.

ASYA NAZ GÜNGÖR

İREM KARA

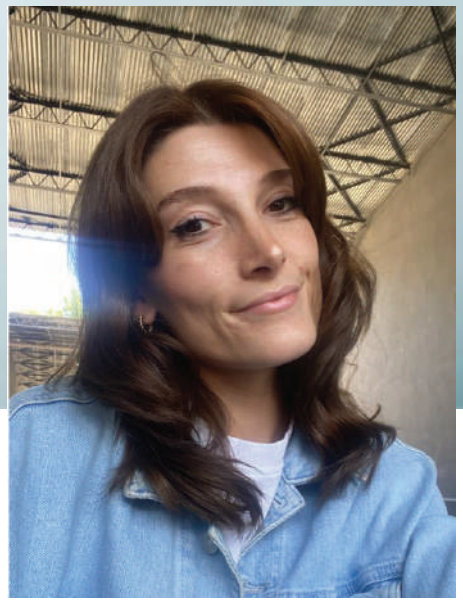

TOPLUMSAL YAŞAM VE UYUM: BİRBİRİMİZE DESTEK OLARAK BÜYÜMEK

“Toplum dediğimiz zaman koskoca bir kitle düşünürüz, oysa bu kavram, tek tek kişilerden milyonun bir araya gelmesinden başka bir şey değildir.”

La Bruyere

Toplumsal yaşam, bireylerin bir arada var olma, birbirleriyle etkileşimde olma ve birlikte bir toplum oluşturma sürecidir. Bu süreçte uyum, toplumun sürdürülebilirliği ve huzuru için kilit bir unsur olarak ön plana çıkar. İnsanlar, farklı geçmişlere, kültürlere ve inançlara sahip olabilir ancak toplumsal yaşamın temeli, bu farklılıkları bir araya getirerek uyumu sağlamaktır.
Toplumsal uyum için uymamız gereken kurallar ve üstlenilmesi gereken görevler vardır. Örnek verecek olursak:

Empati ve Anlayış
Toplumsal uyumun temel taşlarından biri, bireyler arasındaki empati ve anlayıştır. Empati, diğer insanların duygularını anlama ve paylaşma yeteneği olarak tanımlanabilir. Bu yetenek, toplum üyelerini birbirine bağlar. İnsanlar, birbirlerinin bakış açılarını anlamaya çalıştıklarında, daha derin bağlantılar kurarlar ve toplumlar da daha sağlam hale gelir.

İletişim
İyi bir iletişim, toplumsal yaşamın sürdürülebilirliği için kritik bir öneme sahiptir. Açık iletişim, bireyler arasındaki olası anlaşmazlıkları çözme ve toplumsal ilişkileri güçlendirme konusunda yardımcı olur. İletişim, farklı görüşlere saygı göstermeyi, anlaşmazlıkları sağlıklı bir şekilde ele almayı ve birbirimizin zengin farklılıklarını keşfetmeyi sağlar.

İşbirliği ve Dayanışma
Toplumsal yaşamın temelinde işbirliği ve dayanışma yatar. Bireyler, birbirlerine destek olmayı öğrendiklerinde, toplum daha güçlü bir hale gelir. İşbirliği, ortak hedeflere ulaşmak için bir araya gelme yeteneğini simgeler. Dayanışma ise toplum içindeki zorlukların üstesinden gelmek adına bir arada durma gücünü ifade eder.

Toplumsal uyumun sağlanması, bireylerin eğitim ve bilinçlenme süreçlerini içerir. Eğitim, insanlara farklılıkları anlamayı, hoşgörüyü geliştirmeyi ve toplumları daha iyi bir yer haline getirmek adına etik değerleri öğretir. Bilinçlenme ise bireylerin toplumsal sorumluluklarını anlamalarına ve bu sorumlulukları yerine getirmelerine yardımcı olur.

Sonuç olarak toplumsal yaşam ve uyum; bireylerin birbirlerine saygı göstermeleri, anlayışla yaklaşmaları, işbirliği içinde ve iletişimde bulunmaları ve birbirlerine destek olmalarıyla gerçekleşir. Bu değerler, toplumları güçlü kılar, insanları bir araya getirir ve ortak bir gelecek için temel oluşturur. Birbirimize destek olarak büyüdüğümüzde, toplumsal yaşamın güzelliklerini birlikte keşfeder ve sürdürülebilir bir toplum inşa ederiz. Toplumun değişmesi için ise topluluğun değil, bireylerin değişmesi gerekir. Hepimiz üzerimize düşen görevleri yerine getirdiğimizde zaten kusursuz bir toplum yapısı bizi bekliyor olacaktır.

KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİK VE HOŞGÖRÜ: BİRLİKTE YAŞAMANIN ZENGİNLİĞİ

Bir zamanlar bu coğrafyada sayısız farklı kültürden insanlar vardı. Sonra ne oldu? Neyi kaybettik?

Uzun bir aradan sonra yeniden herkese merhaba reeder ailesi!

Hepimiz ülkece zor bir yılı geride bıraktık. Etkileri hâlâ sürse de yaralarımızı sara sara yola devam ediyoruz. İbrahim Garip'in Lunaparktaki Sessizlik kitabında bir söz okumuştum, oldukça hoşuma gitmişti: "2023 özetim şu: Bu yıl kendimin en yıpranmış ama aynı zamanda en güçlü versiyonuyla tanıştım..."

Depremler, savaşlar... Verilen yanlış kararların faturasını ödemek, birkaç insanın çıkarları uğruna yapılan savaşların seyircisi olmak... Bu coğrafyada yaşamak yoruyor. Ruhen yoruyor, bedenen yoruyor. Bu kadar depresif bakmak istemezdim ama on iki yıllık dostumu enkaz altında kaybedince bir şeylerin düzelebileceğine dair umudum azaldı. O korkunç süreç boyunca şunları düşündüm: Birlik olabildik mi? Gerçekten yardım edebildik mi? Güç sahibi binlerce insan ihtiyaç anında orada olabildi mi? Bir yıl oldu, hâlâ soruyorum. Cevabını bence hepimiz iyi biliyoruz. Bardak bomboş. İstediğiniz yerden bakın.

Bir zamanlar bu coğrafyada sayısız farklı kültürde, etnik yapıda insanlar yaşardı. Huzur vardı. Güven vardı. Saygı vardı. Bu değerler etrafında birleşen insanlardan oluşan muazzam bir medeniyet vardı. Sonra ne oldu? Neyi kaybettik?

Farklı kültürlerin bir araya geldiği toplumlarda, sanat, bilim, din, dil... her şey iç içe geçerek birlikte dallanır, köklenip toprağa sıkıca tutunarak güçlenir. Bulunduğu bölgeyi kalkındırır, geliştirir. Yüzyıllar önce atılan tohumlarımız köklenebildi mi? Büyük bir ağaç olabildik mi? Bunların cevabını her gün yaşayarak öğreniyoruz. Gündemi takip etmek yeterli.

Yıllar önce izlediğim bir dizi vardı: "Yedi Güzel Adam". Ağır edebiyat içeren ve belki de toplumun ancak yarısının anlayabileceği bir diziydi. Çok da tutmadı zaten. Şiddet içermeyen bir dizi neden tutsun! Neyse. Orada bir derviş, birlikte var olmanın gücünü ve güzelliğini aşureye benzetmişti. Şöyle diyordu: "Aşurenin içine konan her malzeme; yarması, nohudu, fasulyesi, önce ayrı ayrı kaplarda pişirilir. Niye? Önce kendi öz varlıklarını korusunlar diye. Sonra büyük kazanın içine konur, şeker su ilave edilip kaynatılır. Nohut, fasulye, yarma kendi öz varlıklarını korurlar. Kendi renklerinden, kokularından, özlerinden o genel lezzete büyük katkı sunarlar. Bu yüzden lezzetlidir aşure. İşte biz bu yüzden aşure gibiyiz." Bu sahneyi hiç unutmadım. Bir gün biz de aşure olur muyuz bilmiyorum.

Farklılıklara duyulan saygıyı yeniden kazanırsak, kendi öz rengimizi korkusuzca gösterebileceğimiz güven ortamını bulursak neden olmasın? Böyle bir ortamda huzur da yavaş yavaş kendini göstermeye başlayacaktır. "Tüket tüket daha çok tüket" furyasından kurtulup "Üret üret üret" diyebilirsek belki olur. Yaşanan her olayda "Nasıl daha çok bölünürüz?" der gibi birbirimize düşman arayıp kendimizle savaşmak yerine "Çoğunluğun iyiliği hangi yoldan geçiyor, hangi seçenek olmalı?" diyebilirsek belki biz de kazanda pişen lezzetli bir aşure oluruz. :) Yemeyi de en çok çocuklar hak ediyor. Bunu en çok onlara borçluyuz.

Çocukken çok sevdiğim bir şarkı vardı: Grup Şurup'tan "Benimle Oynar mısın?" Size ve tüm çocuklara gelsin. Yeni yılda, daha güçlü sevgi dolu yarınlara. Hoşça kalın.

ESRA BÜLBÜL

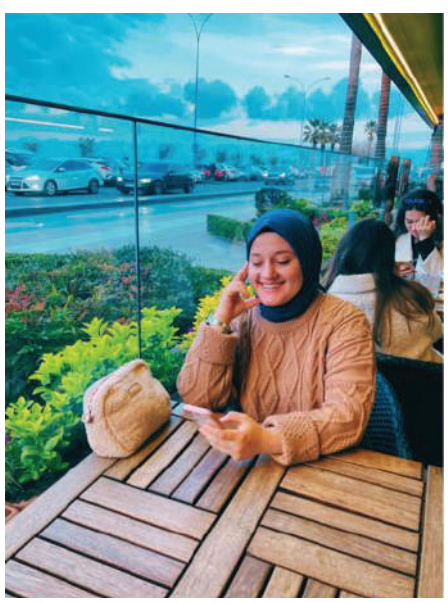

S23 Pro Max 512 GB

Web'den alımlarda ve
ReeDükkan'lardan teslimatta

~~12.500₺~~ yerine **7.500₺**

EKONOMİK ADALET VE EŞİTLİK

Bu iki kavram, barışçıl bir toplumun temelini oluşturur ve insanların birbirleriyle uyum içinde yaşamalarını sağlar.

Günümüzde toplumların sürdürülebilir bir kalkınma ve huzurlu bir yaşam için en temel ihtiyaçlarından ikisi, ekonomik adalet ve eşitliktir. Bu kavramlar, barışçıl bir toplumun temelini oluşturur ve insanların birbirleriyle uyum içinde yaşamalarını sağlar. Ekonomik adalet ve eşitlik, bir toplumun refahını artırmanın yanı sıra, sosyal dayanışma ve güvenin de önemli birer anahtarıdır.

Ekonomik adalet, gelir ve servet dağılımının adil bir şekilde gerçekleşmesini ifade eder. Bir toplumda ekonomik adalet sağlandığında, her bireyin temel ihtiyaçlarına erişimi güvence altına alınmış olur. Bu durum, yoksulluk ve açlık gibi sosyal sorunların azalmasına katkı sağlar. Eşitlik ise, fırsat eşitliği, eğitim, sağlık hizmetleri gibi alanlarda herkesin aynı imkânlara sahip olmasını içerir. Eşit bir toplumda, bireylerin başarıları sadece yetenek ve çabalarına bağlı olur, sosyal sınıf veya kökenleri bu başarıyı etkilemez.

Barışçıl bir toplumun temelini atan ekonomik adalet ve eşitlik, sosyal huzurun oluşmasına katkıda bulunur. Gelir eşitsizliği ve adaletsizlik ise toplum içinde gerginliklere ve çatışmalara neden olabilir. Bu nedenle, her bireyin adil bir paylaşım ve fırsatlara erişim hakkına sahip olduğu bir sistem, sosyal barışın korunması açısından kritik önemdedir.

Ekonomik adalet ve eşitlik aynı zamanda toplumun uzun vadeli sürdürülebilirliği için de önemlidir. Gelir adaletsizliği ve yoksulluk, toplumun genel refahını olumsuz etkiler ve ekonomik büyümeyi zorlaştırabilir. Eşitsiz bir ekonomik yapı, toplumun bir kesiminin diğerine üstünlük kurmasına neden olabilir. Ancak ekonomik adalet ve eşitlik, her bireyin katkı sağladığı bir sistem oluşturarak toplumun daha dengeli ve sürdürülebilir bir yapıya sahip olmasını sağlar.

Ekonomik adalet ve eşitlik, bireyler arasında güveni artırır, toplumda dayanışmayı güçlendirir ve sürdürülebilir bir geleceğin temelini atar. Toplumu oluşturan insanların eşit fırsatlara sahip oldukları, adalete inandıkları ve toplumun refahına katkıda bulunma fırsatına sahip oldukları bir ortamda daha az çatışma ve daha fazla uyum vardır.

ÇAĞLAR YILMAZ

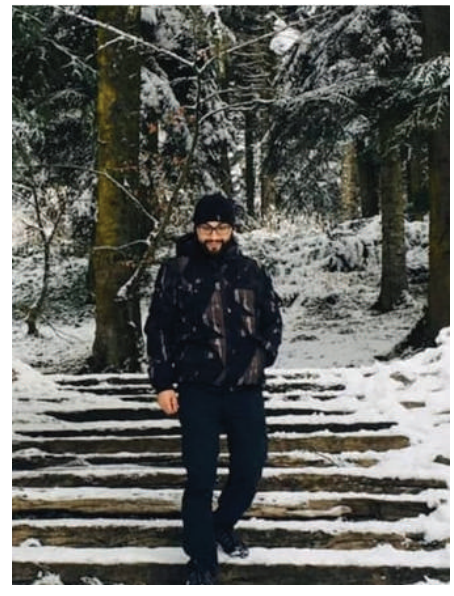

KADINLARIN GÜÇLENMESİ HAKKINDA

"Bir milletin medeniyetini ölçmek istiyorsanız kadınlarına nasıl muamele edildiğine bakın."

Mustafa Kemal Atatürk

Kadınların güçlenmesi, sadece bireylerin hayatını değil toplumu da etkileyen önemli bir konudur. Kadınların güçlenmesi her şeyden önce eğitimle olur. Eğitimde cinsiyet eşitliğini sağlamak, kadınların potansiyellerini tam anlamıyla ortaya çıkarmalarına imkân tanır. Bu sayede kişi, bilgiye dayalı kararlar alabilir, toplumsal sorumlulukları üstlenebilir ve toplumunu bir üst seviyeye getirmiş bireyler haline gelir. Toplumsal cinsiyet eşitliği hedefine ulaşma çabalarında en önemli temel, fırsat eşitliğidir. Kadınları işgücüne katmak ve ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarına yardımcı olmak kadının toplumdaki yerini daha önemli bir hale getirir. Siyasal anlamda kadınlara verilen her hak, geri kalmış toplumlara örnek teşkil etmektedir. Bu haklar, demokratik süreçlerin sağlıklı ve adil politikalar üretmesini sağlamıştır. Siyasi arenada kadınların varlığıyla sistem, farklı perspektiflerin dikkate alındığı ve daha kapsamlı çalışmaların yapıldığı bir seviyeye çıkmıştır.

Toplumların gelişmesinde kadının rolü büyüktür. Çünkü kadın her şeyden önce bir annedir ve annelik içgüdüsü ile hareket eder. Anaç duygular kadının olaylara ve insanlara her zaman daha şefkatli ve yapıcı hislerle yaklaşmasını sağlar. Fakat kadını sadece "anne" olarak sınırlayan ve sosyal hayatta hiçbir yerinin olmadığını düşünen toplumlarda kadına şiddet oranı her zaman daha fazla olmuştur. Bu durumun önüne yine eğitim geçmektedir. Eğer bir toplum yeterince eğitim görmemiş ise maalesef hiçbir zaman çağdaş düşünmeyi amaç edinemez. Güçlenmek, sadece kadınların bireysel başarıları anlamına gelmez, aynı zamanda toplumların adil ve sürdürülebilir olmasına katkıda bulunur.

Kültürel normların karşısında durmak kadınların açtığı en büyük savaştır. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için verilen bu savaşta kadınlar her daim birbirlerine destek olur. Devletler de kadınları yalnız bırakmayıp onlara bu konuda yardımcı olmuşlardır. Açılan fabrikalarda, kurulan şirketlerde kadınlara önemli roller vermişlerdir.

Samsun'da kurulan ve kadın politikalarıyla birçok şirkete örnek olan reeder teknoloji fabrikasında kadınlar büyük çoğunluğu oluşturmaktadır. Kadının iş hayatındaki yerine önem verip onları bir takım ruhuyla çalıştırmak amaç edinilmiştir. Bunun gibi örnekleri ülkemizde daha sık görmek kadınlar için motivasyon kaynağı olacaktır. Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Bir milletin medeniyetini ölçmek istiyorsanız kadınlarına nasıl muamele edildiğine bakın." sözü belki de söyleyeceğimiz her şeyin özetidir.

Sözlerimin sonuna doğru gelirken bizlere kazandırdığı ekonomik bağımsızlık gücü için reeder'a ve kurucularına teşekkür ederim.

BEYZA MERMER

HAYVAN HAKLARINA SAYGI: SEVGİ VE KORUMANIN ÖNEMİ

“Bütün insanlar suçlu değildir ama bütün hayvanlar masumdur.”

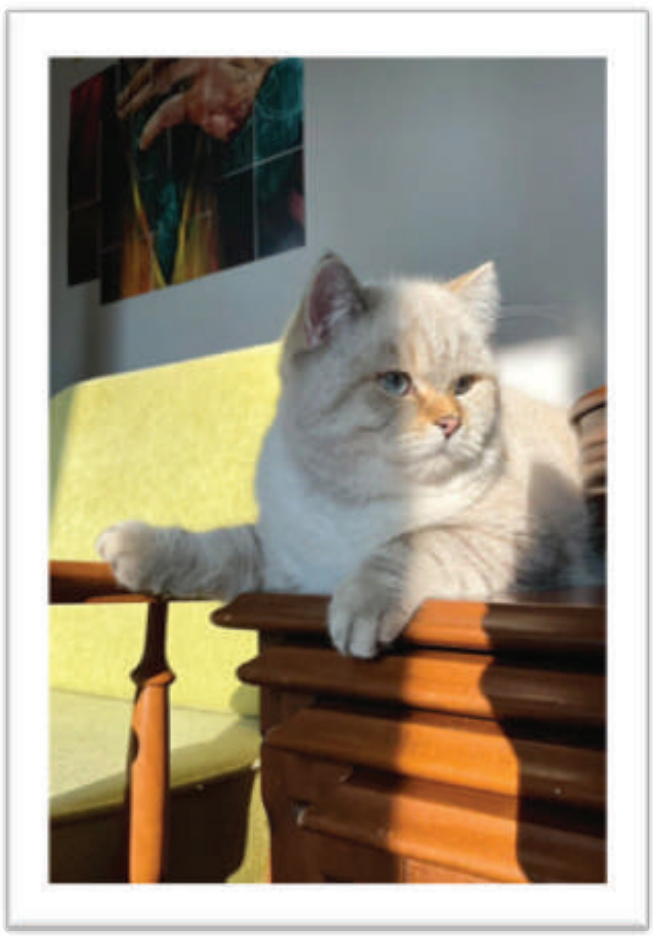

Günümüzde hayvan haklarına saygı göstermek, sadece etik bir sorumluluğu değil, aynı zamanda insanlığın evrimindeki önemli bir adımı temsil ediyor. Hayvanlar, dünyamızın vazgeçilmez birer parçası olmanın ötesinde, yaşam haklarına saygı gösterilmesi gereken varlıklar olarak kabul edilmelidir. Sevgi ve koruma, bu canlı varlıklara duyulan sorumluluğun bir ifadesi olmalıdır.

Hayvanlara sevgi göstermek, insani bir davranış olmakla kalmaz, aynı zamanda empati kapasitemizi kullanarak onların da birer canlı olduğunu anlamamızı sağlar. Bu anlayış hayvanların sadece kaynak ve eğlence aracı olarak görülmemesi gerektiğini vurgular. Duyguları, ihtiyaçları ve sosyal bağları olan hayvanlar, sevgiyle karşılandıklarında daha sağlıklı bir yaşam sürerler.

Önceki yazılarımdan bilirsiniz: Benim iki evladım var. İkisi de birbirinden minnoşlardır. Üzgün olduğumda, hasta olduğumda beni asla yalnız bırakmazlar. Diğer insanların bu dostlarımıza kötü davrandığını gördüğümde “Neden?” diyorum kendi kendime. Ne yapmış olabilir size bu can? Halbuki bir canı sevmeye başlayınca düzelecek her şey. Bunu görmek çok zor değil. Sizlere çok sevdiğim bir şarkının bir bölümünü iletip yazımı sonlandırmak istiyorum.

“Bi' kap su ver çok mu zor
Vicdanlı ol be lanet
Anlamak istemiyo'sun ama bütün bu canlar sana bana emanet
Bi' düşün
Soğukta kışta dışarda tek başına yaşıyo'sun
Dilini anlayan kimse yok hep tehlike, hep felaket, hep afet
Kazanamazlar, ya yaraya rastlarlar
Ademe bir türlü yaranamazlar
Vicdana bakar paraya bakmaz
Toplayıp ormana atmak çözüm değil
Bunlar kurt değil, ormanda kendi başlarına yaşayamazlar
Onları sen savun, onlar kendi haklarını arayamazlar
Barınaklar dolu
Memleket acı
Seması kara
Sokak hayvanlarına işkence etmenin cezası para
Büyük ahlaksızlıklar için büyük aptallar lazımdır
Bütün insanlar suçlu değildir ama
Bütün hayvanlar masumdur”

FUNDA BAKİ

MANDALA BOYAMA

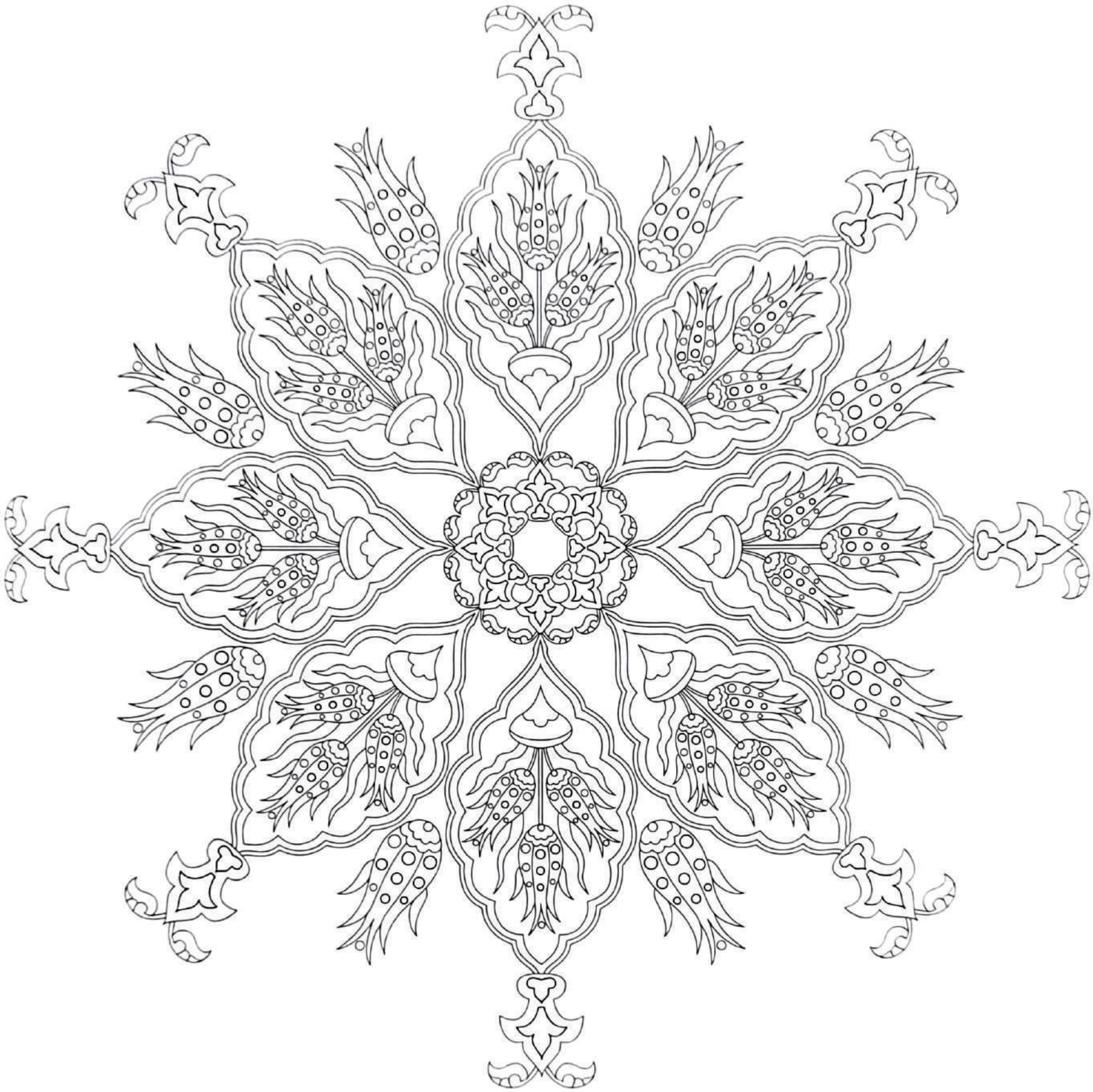

S23 Pro Max ile

Gücü yeniden tanımla!

8 GB
RAM

256 GB
DAHİLİ HAFIZA

Reeder